

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second class March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill.,
under the Act of March 3, 1879.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XI.

Kaina 3c.

Chicago, Ill., Pirmadienis, Lapkritis-November 17 d., 1924

437

No. 276

Skurdas Rusijoje

\$10 mėnesiui --- vidutinė darbininko alga

Žemės drebėjime Javos saloje žuvo 600 žmonių

Darbininkų ir profesininkų algos Rusijoje

Naujai nustatytų algų norma parodo, kad Rusijos darbo žmonės toli gražu ne rojų gyvena

KONSTANTINOPOLIS, lapkričio 15. — Sovietų valdžia dabar išnaujo nustatę algas darbininkams, tarnautojams, amatininkams ir aplamai profesijų žmonėms Rusijoje. Nustatymas nėra griežtas, bet įvairuoja tarp minimumo ir maksimumo, tai yra, to paties amato ar profesijos asmuo negali gauti mažiau, nei nustatyta mažiausia norma, ir ne daugiau, nei nustatyta didžiausia norma.

Darbo laukas nustatoma: 8 valandos dienos fizinio darbo darbininkams, ir 6 valandos protinio darbo darbininkams.

Algų norma

Tuo naujuoju nustatymu darbininkai ir profesijų žmonės gauna per mėnesį algos, Amerikos pinigų kursu (skaitant 51 centą rubliui) šitaip: Paprastas juodo darbo darbininkas gauna mėnesiui ne mažiau kaip \$7.35 ir ne daugiau kaip \$8.40.

Mechanikas, pirmos klasės, \$13.13 iki \$15.75; antros klasės, \$10.50 iki \$11.55; trečios klasės, \$7.35 iki \$9.45.

Malorius, sulyg klasės, nuo \$8.40 iki \$11.55.

Siuvėjas, sulyg klasės, nuo \$7.35 iki \$13.13. Siuvėja, nuo \$8.40 iki \$9.45.

Kepėjas, sulyg klasės, nuo \$7.35 iki \$14.18; kepyklos vedėjas, nuo \$15.75 iki \$22.34.

Kalvis, sulyg klasės, nuo \$7.35 iki \$13.13.

Stalius, sulyg klasės, nuo \$7.35 iki \$13.13.

Murininkas, sulyg klasės, nuo \$7.35 iki \$14.18.

Kurpius, sulyg klasės, nuo \$7.35 iki \$14.18.

Laikrodininkas, nuo \$11.55 iki \$13.13.

Knygų rišėjas, nuo \$13.13 iki \$14.18.

Virėjas, nuo \$8.40 — \$13.13.

Tolygiai ir visų kitų darbo profesijų darbininkai.

Darbininkų vyresnieji arba "foremanai", gauna mėnesiui nuo \$9.45 iki \$17.64.

Įvairūs "menedžeriai", nuo \$11.18 iki \$22.34.

Knygvedžiai, nuo \$15.75 iki \$25.20.

Sąskaitininkai, nuo \$28.22 iki \$35.44.

Stenografai, sulyg klasės, nuo \$11.55 iki \$25.20.

Telefonistai, sulyg klasės, nuo \$7.35 iki \$10.50.

Aptiekininkai, sulyg klasės, nuo \$8.40 iki \$15.75.

Dentistai, \$28.22.

Daktarai, \$42.00.

Iš visų profesijų daktarai yra brangiausiai apmokami.

Tikrai nelengva gyventi Rusijos darbininkui, gaunančiam

Žemės drebėjime žuvo 600 žmonių

Javos saloje, delei žemės drebėjimo, daug nukentėjo: šeši kaimai apsemti vandens

BATAVIA, Java, lapkričio 16. — Škaičius žmonių žuvusių žemės drebėjime Javos saloje peritą trečiadienį, sulyg privatinių apskaitų siekia 600 žmonių.

Šeši kaimai yra visai atskirti ir apsemti vandens. Žemė dar vis dreba, nors ne taip smarkiai. Manoma, kad drebėjimas įvyko ne dėl ugnikalio veikimo, bet dėl slinkimo žemės sluoksnių.

Toks tokio nekenčia

Fašistas įžeidė bolševikų atstovą ir nuplėšęs raudoną vėliavą sutrypė purvyne.

ROMA, Italija, lapkričio 15. — Sovietų ambasadoriui Jurenevui važiuojant per premjerą Mussolinį, prisiartinus jam prie užsienio ministerijos vienas fašistas puolęs prie ambasadoriaus automobilio nuplėšęs nuo jo raudoną vėliavą.

Tai jau trečias toks atsitikimas, kai fašistai nuplėšia vėliavą nuo sovietų ambasados automobilio. Šį kartą fašistas dar įžeidė bolševikų atstovą ir vėliavą sutrypė purvyne. Policija atsispašė ambasadoriaus, o fašistą areštavo.

Cukraus fabriky streikas Kuboj plečias

HAVANA, Kuba, lapkričio 15. — Gautomis žiniomis, cukraus fabriky darbininkų streikas rytinėj Kuboj plečiasi.

Vietinei sargybai dabojant, darbas pradėtas Palma drituvėj, Orlentė provincijoje, kurios savininkas yra buvęs prezidentas Menocal.

Valdžios agentai grumoją, kad jeigu streikas cukraus dirbtuvėse greit nepasibaigs, visi sveltinčiai darbininkų agitatoriai bus deportuoti.

DU NUDURTI KLANIEČIŲ SUSIREMIME

COLUMBUS, O., lapkričio 16. — Vakar naktį vienoj vietoj šokių salėj kilo tarp klaniečių ir anti-klaniečių riaušės, kuriose tapo sunkiai sužeisti du asmenys. Mušiai prasidėjo, kuomet klanietis McCommon išmetęs vieną asmenį iš salės. Riaušės pasibaigė tik atvykus keturiems policistams.

nuo minimum \$7.35 iki maksimum \$14.18 algos mėnesy, kuomet rubų eilė kaustuoją \$100, arba batų pora \$20.

Tuo gi tarpu Rusijos miestuose ir miesteliuose šiandien yra apie 4,000,000 bedarbių!

Rykov'as apie ekonominę Rusijos padėtį

Komisaru pirmininkas pripažįsta, kad sovietai pertoli nekęję kovodami su private prekyba ir pramone, o valstybinės nepajėgė sukurti

MASKVA, lapkričio 15. — Lai-komame čia Rusijos profesinių darbininkų sąjungų suvažiavime vakar laikė kalbą komisaru tarybos pirmininkas Al. Rykov'as. Jis kalbėjo apie dabartinę Rusijos ekonominę padėtį.

Rykov'as pripažino, kad sovietų valdžia pertoli nekęjęs savo kovoj su private kapitalu. Jis taip pat pasakė, kad dėl blogos valstybės vedamų pramoninių padėties ir dėl stokos namie gamintų daiktų, reikalingų krašto gyventojams, valdžia turėsianti paversti savo aukso rezervą ir užsienio pinigų, idant reikalingiausių daiktų nupirkus svetur.

Rykov'as sakė, kad kooperatyvai ir valstybinės organizacijos, užėmusios privatinį pramoninių vietų, nedavę gyventojams to, ko jių laukta, ir valdžia turėjusi suteikti toms kooperatinėms organizacijoms didelių kreditų su nuoskauda su valstybintomis pramonėmis, kadangi nebeturėjus pakankamai pinigų pastarosioms plėtoti.

Toliau komisaru pirmininkas pripažino, kad valdžia nutarus susilaikyti šiemet nuo eksportavimo javų. Šią pajamų šaltinį valdžia darysianti pastangų atpildyti padidinti naftos, mangano ir miško eksportu, iš ko valdžia tikintis šiemet gauti apie 800 milijonų rublių, taigi maždaug tiek, kiek ir praėjusiais metais davus užsienio prekyba.

Sovietų biudžetas esąs ir geras ir blogas. Geras dėl to, kad esą tikras. Biudžetan įtrankta tik tokios pozicijos, kurios gali but padengtos valstybės vidaus pajamomis, nesigriebiant leidi-mo popierinių pinigų. Blogas gi esąs todėl, kad jį neįtraukta pakankamai pinigų tokiems būtinumams ir opiesiems reiklams, kaip švietimo, sveikatos, ir pan. šiems.

Pasak Rykov'o, valdžia turinti milijoną tonų anglies eksportui, bet nerandanti rinkos jai išleisti. Del to anglies produkcija tėsia žymiai sumažinti. Dar blogiau esą su metalo produkcija. Šiemet ji siekus 66 nuoš. to, kiek buvo produkcijos prieš karą, o geležies gamyba siekia vos 12 nuoš. palyginus su prieškarine gamyba. Tą gamybą padidinti dabar nesą galimybės, kadangi valdžia, neturėdama pinigų, nepajėgianti jokių didesnių darbų pradėti, kaip planuotų didelių geležinkelų linijų, ypač linijos per visą Sibirą; o paskolos užsieny sovietai vis dar negali gauti.

ITALŲ LAIVYNO BAZĖ PIETŲ AMERIKOJ

ROMA, Italija, lapkričio 15. — Italijos valdžia svarsto klausimą apie atsteigimą laivyno bazės Pietų Amerikos vandenys, o taip pat rytų krašte. Karo metais tos bazės buvo užimtos.

UZDARĖ BANKĄ

KANSAS CITY, Mo., lapkričio 14. — Centropolis bankas, Centropolis fabriky distrikte, šiandien uždarė savo duris. Valstybės finansų departamentas daro trinėjimū. Bankas kapitalizuotas 100,000 dolerių.

Komunistų byla Estijoje

Iš 149 patrauktų tieson, tik 25 nuoš. normaliai, visi kiti — degeneratai ir ligonai

TALINAS, Estija, lapkričio 15. — Teismas 149 Estijos komunistų Taline nusileš dar veikiau-ia apie porą savaitių. Kai liniai, kurie pirmą dieną bandė teismo procedūrą trukdyti dainavimu revoliucinių dainų dabar jau nusiramino, kai yje-nas kandidatas į konpirasus valter buvo atiduotas karo teismui, kurs jį pasmerkė.

Freilivarinėse trinėjimuose pasiskėdo, kad didelis eusošit-tis ty komunistų sąjoga nepagydyta liga, ir kadangi liga buvo atleista, negydoma, ji palietė ligonių protą. Kai kurie jį yra gimties degeneratai. Daugelis su kriminaliais rekordais. Iš viso jį 149 skaičius tik 25 nuoš. esą normaliai.

Vokiečių Zeppelinų eksperimentai važiuoja Amerikon

BREMERHAFENAS, Vokietija, lapkričio 15. — George Washington garlaiviu išplaukė Amerikon Dr. Karl Arneinst, dirizablio ZR-3 statytojas. Naujai įsikursi Akrone, Ohio, Goodyear-Zeppelin kompanija kviečiasi jį techniniu dirizabliu statymo direktoriu. Kartu su juo važiuoja dar devyni dirizablių statymo inžinieriai.

FRANCIJOS KOMUNISTAI REIKALAUJA PADIDINTI KAREIVIAMS ALGĄ.

PARYŽIUS, lapkričio 15. — Komunistų atstovai Francijos parlamente, kurie iki šiol reikalavo armijos panaikinimo, įnešę sumanymą padidinti kareiviams dienos algą iki 1 franko. Dabar Francijos kareivis gauna 45 santimus dienai.

Chicago ir apilinkė. — Aplamai gražu; nedidelė atmaina temperatūroj; vidutinis mainasis vėjas.

Vakar temperatūra vidutiniai siekė 34° F.

Šiandien saulė teka 6:41, leidžiasi 4:28 val.

PINIGŲ KURSAS

Šeštadienį, lapkričio 15 d., užsienio pinigų ne mažiau kaip už \$25,000 dolerių banku buvo skaitoma Amerikos pinigais šitaip:

Anglijos, 1 sv. sterlingų	\$4.64
Belgijos, 100 frankų	\$4.87
Danijos, 100 kronų	\$17.66
Italijos, 100 lirų	\$4.34
Francijos, 100 frankų	\$5.30
Lenkijos, 100 zlotų	\$19.25
Norvegijos, 100 kronų	\$14.87
Olandijos, 100 markių	\$40.12
Suomijos, 100 markių	\$2.52
Švedijos, 100 kronų	\$26.82
Šveicarijos, 100 frankų	\$19.29

Lietuvos Pinigų Kursas

Služiant pinigus Lietuvon per Naujienas Lietuvos litų kursas skaitant Amerikos dolerius yra skaitomas šitaip:

50 litų	\$5.50
100 litų	10.50
200 litų	20.75
300 litų	31.00
400 litų	41.25
500 litų	51.50
600 litų	61.75
700 litų	72.00
800 litų	82.25
900 litų	92.50
1000 litų	102.75

Prie šios sumos reikia pridėti 25 centai pašto išlaidų už košną siuntinį. Norint pasiųsti telegramą — dar 50 centų daugiau.

Francuzai evakuuoja vokiečių Reino kraštą

Neevakuotomis dalimis beliks tik Kelno, Koblenco ir Mainco apyrbės

PARYŽIUS, lapkričio 15. — Rytoj Francijos kariuomenė evakuos dešinį Reino kraštą tarp Kelno ir Koblenco.

Šį kraštą Francuzai buvo užėmę laike pasingo vokiečių priešinimos Ruhro krašte, idant tuo būdu padėtų kontroliuoti vyriausiąjį Vokiečių geležinkelų liniją išilgai dešinijį Reino upės kraštą tarp Olandijos ir Šveicarijos, nežiurint Berlio protestų, kad tuo užrebiu Francuzai laužo Vėrsalės sutartį.

Francuzams dabar pasitraukus iš šios srities, vienintėlis dar okupuotos Vokietijos vietos pasiliks Kelno, Koblenco ir Mainco apyrbės.

4 kriminalistai ištruko iš Joliet kalėjimo

JOLIET, Ill., lapkričio 15. — Prasakė kalėjimo sienoj sklęję ir pavogę civilius darbininkų rubus persitaisyti, iš Joliet kalėjimo pabėgo keturi kriminalistai, pasmerkti įvairiems terminams sunkių darbų. Pabėgusieji yra: William Hunke, 26 metų, pasmerkta nuo dešimt metų ir iki gyvos galvos; Fred Martin, 40 m., nuo 1 iki 10 metų; James Johnson, 30 m., nuo 40 metų iki gyvos galvos; Harry Speed, nuo 1 iki 10 metų.

Bandė dar pabėgti ir kiti trys kaliniai, bet juos sugauta. Del kriminalistų pabėgimo įtariama vienas kalėjimo sargas.

Didelis gaisras

Jersey City sudėgė suviršum 30 namų ir pramonės įstaigų; 2000 liko be pastogės.

JERSEY CITY, N. J., lapkričio 15. — Vakar kilęs gaisras pramoninėj miesto daly nušlavė visą bloką namų ir dalis šešių kitų kaimyninių blokų. Gaisrui neieisti toliau plėstis kai kurie namai teko dinamito pagalba suardyti. Nepajėgiant vietos gaisrininkams sulaukyti ugnį, pagalbion atvyko gaisrininkai iš New Yorko. Tik po šešių valandų darbo pagaliaus ugnis suvaldyta. Išdegė daugiau nei trisdešimt triobesių — gyvenamųjų namų ir pramonės įstaigų. Apie 2000 žmonių liko be pastogės. Gaisro nuostoliai siekia daugiau nei 1 milijoną dolerių.

Gesinant ugnį sužeista apie dvidešimt žmonių.

40 žmonių žuvo įvykus laive eksplozijai

LONDONAS, lapkričio 15. — Gautomis čia žiniomis viename laive Kotka uoste, Suomijoje, įvyko eksplozija, kuri be-maž visą laivą sudraskė. Iš šešiasdešimt penkių pasažierių keturiasdešimt žuvo.

SNIEGAS RYTŲ VALSTIJOSE.

WASHINGTON, lapkričio 16. — Marylande ir šaurinėj Virginijos valstijos daly vakar siautė sniego audra. Sniegas tečiau neilgai laikėsi. Snigo taip pat Massachusettsse ir Pennsylvanijoje.

Lietuvos žinios.

IR LIETUVOJ ESAMA "BLACKMAILERIU"

KUNIGŲ STAKELĖ, RAGELIŲ KLEBONŲ, NUBAUDE

PANEVŽYS [PB]. — Spalio 9 d. aptiekininkė Subockienė pranešė policijai, kad gavo anoniminį laišką, rašytą rusų kalba su parašu "Čornaja maska". Laiško autorius reikalauja, kad Subockienė 10 spalių 20 valandą Panevėžyje prie senosios bažnyčios tilto po guline ten plyta padėtų 1000 litų. Jei reikalavimas nebūsiųs išpildytas, Subockienė busin-ti nušauta.

Aferisto sulaukymui kriminalė policija griebėsi tam tikrų priemonių: spalio 10 d. nuredyton vieton buvo padėtas po plyta ant tilto vokas. Apie 24 valandą atvyko nežinomas asmuo ir paėmęs voką įsidėjo kišenėn. Kriminalinė policija "Čornųjų maskų" čia ir sulaukė — tai Bžozauskas Pranas iš Saulių, dabar dirbas Montvilo fabrike, 21 metų. Bžozauskas prisipažino. Betardomas parodė, kad jis parašė panašius laiškus aptiekininkui Govšovičiui, iš kurio reikalavo 3000 litų, ir Chazenui, reikalaujamas 20,000 litų.

TELEFONAI LIETUVOJ

KAUNAS. — Pašto Telegrafai ir Telefono valdyba skelbia, kad jau įtaisyti tiesioginiai telefonų ryšiai: Baisogala — Grinkiškis; Žasliai — Musninkai — Sirvintai; Vabalninkai — Su-bačius ir Gargždai — Daviliai. Kaunas netrukus bus sujungtas tiesioginiu telefonu su Zemaitijos centru — Telšiais.

TIES LIETUVOS IR LATVIJOS SIENOMIS

VILNIUS, spalio 17 [LZ]. — "Echo Warszawskie" žiniomis iš 16 spalių, pradedant lapkričio mėnesiu sustiprinama apsauga Latvijos-Lenkijos ir Lietuvos-Lenkijos sienų. Policistai ir kareiviai nebus paleidžiami atostogoms.

KAUNAS [LZ]. — Iš Rokiškio praneša, kad praėjusio mėnesio 15—20 d. pas I-os nuovados Taikos Teisėją Rokiškyje buvo nagrinėjama Ragelių klebono kun. Stakelės byla — del piliečių kurstymo prieš I-os nuovados policijos viršininką, einant jam tarnybos pareigas. Taikos Teisėjas, išnagrinėjęs bylą, pasmerkė kun. Stakelę dviem mėnesiam arešto.

GYVULIŲ LIGOS LIETUVOJ

KAUNAS [LZ]. — Rugsėjo mėnesį Lietuvoj gyvulių užkrečiamomis ligomis įregistruota susirgimų: įplautimų — 11, kišenėn. Kriminalinė policija "Čornųjų maskų" čia ir sulaukė — tai Bžozauskas Pranas iš Saulių, dabar dirbas Montvilo fabrike, 21 metų. Bžozauskas prisipažino. Betardomas parodė, kad jis parašė panašius laiškus aptiekininkui Govšovičiui, iš kurio reikalavo 3000 litų, ir Chazenui, reikalaujamas 20,000 litų.

KOMUNISTŲ PROPAGANDA LENKIJOS

VILNIUS, sp. 17 [LZ]. — Lenkų spaudos pranešimu, paskutiniuoju laiku Lenkijoje žymiai susmarkėjo komunistinė propaganda. Agitatorių citadelė yra Karo aikštė ir Dansko stotis Varšavoje. Be to, kuomet kasdien primėtyta proklamacijų, kankinamas ir darbininkas.

ZIKARO NEPRIKLAIMOMYBĖS PAMINKLAS PANEVŽY

PANEVŽYS [PB]. — Skulptorius Zikaras jau apsigyveno naujai pastatytame nuosavame name. Po trijų savaitių p. Zikaras mano pradėti skulptūros darbus savo dirbtuvėje. Pirmas stambus darbas naujoje dirbtuvėje bus Panevėžio Nepriklausomybės Paminklas.

Brangiausia Kalėdų Dovana Yra Pinigai

Niekuomi kitu nepalinksmini taip gerai savo giminių Lietuvoje, kaip nusiųsdamas jiems kiek nors pinigų ant švenčių. Dabar yra laikas siųsti, kad išvengus susikimšimo silpnose Lietuvos pašto įstaigose.

Del greitumo, saugumo, patogumo ir pigumo, siųskit jiems pinigus per Naujienas telegrafu, kuris kainuoja tikrai

50 CENTŲ

Jei nėra reikalo skubintis, ir jei norite tik saugumo patogumo, paprasto greitumo ir dar didesnio pigumo, siųskit per Naujienas Paštu.

Iš kitų miestų reikalaukite mūsų aplikacijų, o vietiniai kreipkitės tiesiog į mūsų raštinių arba į bile vieno sekamų skyrių:

AUSROS KNYGYNAS, 3210 S. Halsted St.
TUPIKAČIO APTIEKA, 233 E. 115 St.
BENOŠIAUS APTIEKA, 1616 W. 47 St.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

KORESPONDENCIJOS

Kenosha, Wis.

Dailės ratelis rengia koncertą

Jau pirmiau buvau rašęs Naujienose, kad SLA. 212 kp. Dailės Ratelis turi sutraukęs geriausias spēkas—dainininkus, muzikantus ir sporto megejus. Visos progresyvos spēkos priklauso prie Dailės Ratelio ir visi skyriai noliai darbuojasi savo srityse.

Lapkričio 6 d., Schultzo salėje įvyko mėnesinis Ratelio susirinkimas. Rengimų komitetas pranešė, kad sveitinė koncertui jau yra paimta ir kad koncertas įvyks lapkričio 23 d. Apgarbiniai jau paruošti ir pasiūsti Naujienų spaustuvei.

Nutarta dėti visas pastangas, kad koncertas būtų kuosemingiausias. Vienas komiteto narių, p. Raščius pranešė, kad apart Kanklių ir Dailės chorų bus ir dalis italų Kanklių Choro, kuris yra žinomas, kaip vienas iš geriausių chorų visoj šioj aplinkėj. Taipgi bus šokių, sporto ir kitokių pamarginimų. Koncertą rengia German American Home svetainėje; pradžia 6 v. vak., po koncerto bus šokiai. Raportas vienbalsiai priimtas.

Dailės Ratelio organizatorium tapo išpiktas p. F. Raščius, vienas iš geriausių darbuotojų toje srityje.

Repeticijos gi bus laikomos kas ketvirtadienį, naujoje Jefferson mokykloje, prie Bronson St. ir Lyman Ave.

Apie rengiamąjį koncertą reikia pasakyti, jog Dailės Ratelis deda visas spēkas, kad koncertas būtų tikrai puikus, kokio čia dar nebuvo. Pirmą kartą čia pasirodys ant pagrindų ir Kanklių Choras. Kanklių ir Gitarų Choras turi apie 20 narių. Dailės Choras turi 40 dainininkų, taipgi bus italų kanklininkai, šokių sporto megejai ir tt. Patartina apsirūpinti tikietais iš anksto. Svetainėn telpa tik 800 žmonių, tad kartais vietų gali pritrūkti. Kitų miestų lietuviams patartina atvykti ankščiau. Tikieta galima gauti pas Ratelio narius.

Man teko pastebėti, kad neva buvęs dainininkas, kuris tapo pašelintas už tvarkos ardymą chore ir už amžiną "turėjimą šalčio"—keturakis Westo spėšų agentas—vis dar neužmiršta choro ir nors apie salės duris trina, atkalbinėdamas choro narius. Nors choro nariai gerai pažysta tą "Malytų Bobutę" ir ji jo žaunas domės nekrepia, bet man rodos, būtų geriau, kad valdyba visai uždarėtų duris tokiems "svečiams".

Kur busite lapkričio 23 d.?
—Ratelio koresp. J. Martin.

Jau atėjo Kultura No. 10. Galima gauti Naujienose, Kaina 30 centų.

Johnston City, Ill.

Darbai.—Rinkimai.—Mirė senas lietuvis darbuojas.

Darbai kasyklose pradėjo eiti geriau. Visos mūšinos dirba vidutiniškai. Bet atvažiavusios iš kitur darba čia visgi yra sunku gauti.

Lapk. 4 d. rinkimuose čia visur laimėjo šimtaprocentiniai, kaip ir Williamson pavieto valdyvietės, taip ir į valstijos viršininkus.

Nežinia kas bus, kad klaniečiai jau ima valdžią ir savo rankas. Tai rodo svetimačių nerangumą ir nesirūpinimą likti piliečiais (išsiimti pilietystės popieras). Išrodo persekiojama iš šimtaprocentinių pusės.

Po ilgų kentėjimų persiskyrė su šiuo pasauliu Mikolas Šukaitis, palikdamas dideliame nuliudime savo moterį ir tris vaikus ir vieną mergaitę; du vyresnieji vaikai yra vedę, o vienas jaunėsnysis ir mergaitė dar nevedę. Paliko šioj šaly savo broį Vincą ir du švogerus. Velionis buvo laisvas, su kiekvienu gražiai sugyveno ir buvo gerai susipratęs vytras. Atkeliavo į šią šalį 23 m. amžiaus ir pirmuoliais apsigyveno Scranton, Pa., kur ir moterį vedė, su kuria sutikimė išgyveno 30 metų ir gražiai užaugino savo šeimyną. Čia turėjo savo namelį, kuriame ir pasimirė spalio 31 d., 3:45 v. p. p. sulaukęs 56 m. amžiaus. Lapkr. 3 d. tapo palaidotas vietos lietuvių kapinėse. Velionis priglūdo prie dviejų draugijų—D.L.K.

SIUOMI PRANEŠAME

West Sidės lietuviams apie mūsų naujai atidarymą vaistynę Drug Store po No. 2059 W. 22nd St. Kviečiame atsilankyti vietinius lietuvius, o mes suteiksime teisingą patarnavimą kaip tai išpildyme receptų, taip ir kituose reikaluose.

Savininkai

Al. Wassel, ir J. S. Zilinskas, R. Ph.

PRANEŠIMAS

Šiuomai pranešame Chicago lietuviams, o ypač Bridgeporto aplinkėn, kad aptieka The New City Pharmacy, buvusi po num. 3327 S. Halsted St., dabar persikėlė į naują vietą 3430 So. Halsted St. Naujoji vieta galėsime suteikti dar geresnį patarnavimą, nes valstine bus didesnė ir moderniskiau įrengta.

The New City Pharmacy

John Malakauskas, sav.

3430 S. Halsted St., Chicago, Ill.

UŽSISAKYKIT IR SKATYKIT LIETUVŲ BURTININKŲ LAIKRAŠTĮ

"BURTININKAS"

"BURTININKAS" telpa: Burtininkų monai; Juokai; Planetos; Burinai; laimės; Įvalios paslaptys; ir daugiau. "Burtininkas" kaina metui \$1.00. Slugsdami prenumeratas adresuokite: LIET. SVIET. KNYGYNAS, 3106 S. Halsted St., Chicago, Ill. Dept. 2.

"Dirva" Persikėlė Naujon Vieton

"DIRVA"

MOKSLO, LITERATūros ir POLITIKOS SAVAITRAŠTIS

Išleina Penktadieniais, 8 puslapių, didelio formato, visuomenės laikraštis.

Prenumerata metams \$2.00
Lietuvon metams \$3.00

"DIRVOS" AGENTURA SIUNČIA PINIGUS Į LIETUVĄ ir PARTRAUKIA GIMINES Į AMERIKĄ

"DIRVA"

3352 SUPERIOR AVE.

CLEVELAND.

Keistučio, 20 metų ir S. Daukanto 14 metų, daugiausia užimdamas abejose viršininko vietose. Todel ir palaidotas liko labai gražiai. Abi draugijos prisuntė puikius vainikus, o ir jų nariai lydėjo pėsti velionį iš namų į kapines. Pirmiausia nešė vainikus, paskui ėjo pėstieji palydovai, o toliau—automobiliai. Laidotuvėse dalyvavo labai daug žmonių, kad atidavus jam savo paskutinį patarnavimą. Tik buvo gaila, kad niekas nepratarė lietuvišką žodelį ant kapinų.

Lai buna tau, Mikolai, lengva svetimos šalies žemelė!

—DLK. Keistučio dr-jos sekr. A. Nagrodskis.

Nusibrėžimai

Sustabdo skausmą, apsaugo nuo pajuodavimo

Siūnia greitai šviežų kraują ir nubėrta vietą. Uždekt Sloan's pamažu—be trėnimo. Prašalina skausmą tuojau. Prašalina subėgimą sukurekėjusio kraujo ir prašalina pajuodavimą. Pas visus aptiekorius—35 centai.

Sloan's Liniment
—Prašalina skausmą

ELEKTRA

Šviesos ir pajėgos suvaidinimas ir sušildymas namams, valgyti dirbtuvoms. Cash arba ant lėmokėjimo.
Pirmatinis Lietuvių Elektros Korporacija Amerikoje
THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
A. BARTKUS, Pres.
1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892. Chicago.

LIGONIAI, PALIEGĘ IR NELAIMINGI

Gydome specialiai ereitai ir pasekmingai chroniškas ligas. Taipgi gorkles, rodes, akis, plaučius, kepenis, skrandį, širdį, širdies sulį, skaudulius senus ir reumatizmą.
Taipgi gydome su pasisekimu tas ligas kurios buvo kitų specialų pripažintoms neįsilydomoms.
Turime specialį skyrių dėl palėgėlių, akių, kurčių ir protiškių ligonių. Reikale esant egzaminuojame su pagelba X-Ray.

Gydymo Biuras

HEALTH SERVICE INSTITUTE, Inc.

1553 W. Division St., netoli Ashland Ave.

Biuro telefonas MONRE 1219. Gyvenimo telefonas ARMITAGE 0006. Atliekame visus reikalus kas link akušerijos, taipgi atlankome ligonius, kurie negali atėiti į biurą.
OFISO VALANDOS: Nuo 10 iki 12 dienų, nuo 2 iki 5 ir nuo 6 iki 9 vakare, Nedėlioj nuo 10 iki 12, po pietų pagal sutartį.

GALIMA GAUTI NAUJIENOSE

Albūmą sekamų Lietuvių šokių surinktų
Vincento Nickaus.

Žirgelis, šokis; V. K. Maršas; Lelija, valcas; Čebatėlis; Aguoñelė, mazurka; Vazdelis; Pas. D. Espange; Klumpakojis; Noriu miego; Vengerka; Kokietka; Vyčių maršas; Klumpakojis No. 2; Suktinis; Aguoñelė; Pakeltkojis; Žilvitis; Rutų darželis.

Kaina tik vienas doleris.

Naujienu Knygu Krautuė

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Lietuvon ant KALĖDU

Jei manai važiuoti Lietuvon apsilankyti ar gyvent—važiuok su

NAUJIENŲ PALYDOVU

Pavesk Jam savo rūpesčius ir kląpatus ir jausk kelionėje kaip namie. Dabar yra laikas pradėti rengtis ir iškalno užsitikrinti sau sugrįžimą.

NAUJIENŲ KALĖDINĖ Ekskursija važiuoja didžiausiu U. S. Laivu

LEVIATHAN GRUODZIO 6-tą

ir kiekvienas keliauninkas bus Lietuvoje prieš pat Kalėdas ir parveš džiaugsmą ir dovanas savo giminėms. Kreipkitės į Naujienas ir busit aprūpinti visais reikalais.

NAUJIENOS

1739 SOUTH HALSTED STREET,

CHICAGO, ILL.

GULBRANSEN

Registruojanti Pianai
Išgisk ir pamatyk mūsų krautuvejė.

Jos. F. Budrik

3343 So. Halsted St.,
CHICAGO, ILL.

NORĖDAMI

PIRKTI, PARUOTI AR MAITYTI VISADOS KREIPKITES PAS MŪS. TAS JUMS BUS ANT NAUDOS.

S. L. FABIONAS CO

809 W. 35th St., Chicago
Tel. Be levard 0611 ir 0774

PADAROM PIRKIMO IR PARDAVIMO RASTUS.

Pasekmingai siūnčiam pinigų ir Pardudam Laivakortes.

K. GUGIS ADVOKATAS

Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 111-12
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6

Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 310

Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvirtą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

K. JURGELIONIS ADVOKATAS

127 N. Dearborn St., Room 1117
Telef. State 7521

Vakaris ir nedėlios rytų:
3335 So. Halsted St.
Telef. Yards 0141 ir Yards 6894

Panedėlio vakare:
4601 So. Marshfield Ave.

Bylos visuose teismuose. — Abstraktai. — Įngaliojimai. — Pasakos pinigų 1 ir 2 morgiais.

J. P. WAITCHES Advokatas

MIESTO OFISAS:
127 N. Dearborn Street,
Kambariai 514 ir 516

Telefonai Randolph 5584 ir 5585
VALANDOS: Kas dieną, išskyrus Subatas ir šventes, nuo 9 iki pietų.

ROSELAND'O OFISAS:
10717 S. Indiana Avenue,
Telefonas Pullman 6377.

VALANDOS: Kas dieną nuo 2 iki 9; Subatomis visą dieną; šventėmis iki pietų.

SPECIALISTAS ant egzaminavimo apstraktų ir padarymo kontraktų, dokumentų ir visokių popierių. Veda visokius sudus.

A. A. OLIS ADVOKATAS

11 S. La Salle St., Room 2901
Tel. Randolph 1034 — Val. nuo 9-6

Vakaris
3301 S. Halsted St., Tel. Blvd. 6775
6-8 v. v. apart Panedėlio ir Pėnyčios.

JOHN KUCHINSKAS LIETUVIS ADVOKATAS

2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.
Telephone Canal 2552

Valandos: 9 ryto iki 9 vakare. Serdoj ir Pėnyčioj nuo 9 r. iki 6 v. Veda visokias bylas visuose teismuose. Egzaminuoja Abstraktus ir padiria visokius Dokumentus, perant arba parduodant Lotus, Namus, Farmas ir Bizniss. Skolina Pinigus ant pirmo morgičiaus lengvomis išlygomis.

John Bagdziunas Borden Lietuvis Advokatas

Veda bylas visuose teismuose. Egzaminuoja abstraktus. Padaro pirkimo ir pardavimo dokumentus ir įgaliojimus.

7 S. Dearborn St., Tel. Randolph 3261
Vakaris: 2151 W. 22 St. nuo 7 iki 9
Telefonas Roosevelt 0990
Namu telefonas Canal 1667

Tel. Dearborn 9057

A. A. SLAKIS ADVOKATAS

Ofisas vidurniesty:
Room 1726

CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 W. Washington St.
Cor. Washington & Clark

Namų Tel.: Hyde Park 8395

V. W. RUTKAUSKAS Advokatas

29 So. La Salle St., Room 550
Tel. Central 6390
Vak. 3223 S. Halsted St., Chicago
Tel. Yards 4631

A. E. STASULANI ADVOKATAS

77 W. Washington St. Room 911
Tel. Central 6200

Cicero Utarninko vakare
1214 S. Cicero Av. T. Cicero 5036

Ant Bridgeporto Serdoj nuo 6-8 v. v. Subatoj nuo 1-7 v. v.
3236 S. Halsted St. T. Boul. 6737

Jus

Galite Buti Išgydytas

Ar sergate? Mes jums pagelbėsime. Patarimas dykai ar jus čia gydytės, ar ne. Kokia yra jūsų liga? Ar geri yra jūsų inkstai? — turite strėgų skausmus? Ar turite skilvio ligą, gasų, rugstų ir nesiūsiatė gerai po valgio? Ar kenčiate nuo plaučių? — turite su kraujais kosulį, krūtinės skausmą? Ar turite didelį persiūdytą, nemalonų kvapą? Ar turite hemoroidus ir fistulą? Ar kenčiate nuo rūtų? Ar turite aut veido spuogus, išbalimą ir mažai sveriate? Ar kenčiate nuo nervų — nemigę, pavargę iš ryto, galvosukį, apsvėlusį liežuvi? Prašalinkit nervingumą — apsaugokit neuraštenijos, ji silpnina visus nervus. Nereikės jums daugiau kentėti — atėikite ir pasimaitykite su mumis tuojau.

Daktarai Kopczynski ir Schweers

Ofisas
1112-1114 Milwaukee Av.
Tel. Haymarket 4376

Viešai Hatterman ir Glantz Banko

Valandos 9-12 ryto, 2-5 po pietų, 6-9 vakare
Nedėlioj nuo 10 iki 12 dienų

Specialistai chroniškių, nervų, kraujų, odos ir šlapimo ligų.

MUSŲ MOTERIMS

Veda Dora Vilkenė

KĄ IR KAIP VIRTİ

KIAULIENOS KEPSNYS

Apiberk šlaunį Kiaulienos su pipirais ir druska ir kepk per dvi valandas, tankiai aplaistydama su nuvarvėjusiais nuo kepimo riebalais, pripildama po truputi karšto vandens, jeigu riebalų susimažintų.

Kuomet mėsa bus pusiau iškepus, apdėk aplink mėsą saldžių nuluptų bulvių, (sweet potatoes), supjaustytą bulvės pusiau. Jeigu nori, gali apiberti bulvės su cukrum.

Kuomet bulvės bus pakepę kokius 20 minučių, padėk aplink mėsą eilę raudojų obuolių, kurių serdys yra išimtos ir kurie ir nuplauti, bet nenulupti.

Kepk iki mėsos, bulvės ir obuoliai bus gerai iškepus, nuolat aplaistydama.

Padėk mėsą į didelį, pagilą tontelių ir apdėk aplink bulvės ir obuolius ir padėk ant stalo. Iš nuvarvėjusių riebalų, kurie yra likę blėtoje, padaryk dažalą. Jeigu per riebus, tai nuimk dalį riebumų. Patirškink dažalą su miltais.

AVIENA ITALIJONISKU BUDU PRIRENGTA

1½ svaro avienos (mutton steak), 1 blėta tomačių arba kvortą šviežių tomačių, supiaustytų į riekutes.

Sumaišyk vieną puoduką baltos duonos trupinių, 2 šaukštus ištrypinto sviesto, 1 supapotą svogūną, pipirų, druskos (šis mišinys vartojamas taipgi del prikimimo vištų).

Nušuostyk mėsą, padėk ją plokščiai ir užtepus virš paduotą mišinį, suvyniok mėsą ir apvirk ją. Iškė į blūdą, kuris turi leigva dangti. Apdėk žalias tomatas arba tomatas iš blėkinių ant mėsos. Jeigu tomatės neapdengia mėsą, tai padėk truputį verdančio vandens. Uždegti ir kepk viduryje pečiaus labai išlengvo per tris ar keturias valandas.

SPINAKAI

Nuplauk 1 peką spinakų keletuose vandeniuose, sudėk į puodą tik su tuo vandeniu, kuris liko ant lapų, viryk išlengvo iki lapai bus minkšti, tada nusunk, sukupok smulkiai ir pridėk pipirų ir druskos pagal skonį.

Ištrypink vieną trečdalį puoduko sviesto, pridėk sultis 2 citrinų ir ¼ šaukštuko poprikų (vengriškų pipirų) užvirink ir tada užpilk ant spinakų.

OBULIŲ PYRAGAS

1 puoduką obuolių košės (pasašintų).

1 šaukštuką (arbatinį) balingą sodą.

1 puoduką cukraus.

½ puoduko razinkų.

½ puoduko sviesto (arba taukų).

Po 1 šaukštuką sutrintų cinamono, o nutmego ir gvazdikų (cloves).

Sumaišyk sviestą ir cukrų gerai. Įmaišyk sodą į obuolių košę ir pridėk prie sviesto ir cukraus. Išsijok miltus, cinamoną, nutmegą ir pridėk prie pirmo mišinio. Ant galo pridėk išmiltuotus razinkas.

Kepk nelabai karštame pečiuje per valandą laiko.

"FRITTERS" IS SURIO

Supjaustyk ½ tuzino didelių rugščių obuolių. Obuoliai turi būti minkšti ir geri. Supjaustyk pusę tiek riekučių Amerikoniško surio. Suplak 2 kiaušinius, pridėk druskos ir pipirų pagal skonius. Įmirkyk kiekvieną šmo-

tuką surio į kiaušini. Paimk dvi riekutes obuolių ir į tarpą įdėk surį įmirkytą į kiaušini. Gali apipilti ir obuolius su kiaušiniu. Kepk obuolius su suriu ant sviesto ir duok į stalą.

KOTLETAI IS SURIO

Ištrypk 3 šaukštus sviesto pridėk po truputį maišydama ¼ puoduko miltų ir gerai maišyk. Pridėk 2/3 puoduko pieno nuolat maišydama. Pridėk 2 kiaušinius trynius nuolat maišydama. Pridėk ½ puoduko trinto surio (bile kokio), druskos ir puoduką American surio, supjaustytą į keturkampius šmotelius. Išpilk šį mišinį ant torelės arba blūdė, kaip ataus supjaustytą į keturkampius šmotelius — apipilk su baltos duonos trupiniais ir aptepk su kiaušiniu paskui vėl su duonos trupiniais ir kepk ant taukų.

BUTTERSCOTCH PAJUS

Del pajaus:

¾ puoduko miltų
¼ šaukštuko druskos
¼ puoduko taukų
2 šaukštus vandens.

Pripildyk pajų su sekamu mišiniu:

1½ puoduko raudaus cukraus
1½ puoduko vandens
3 šaukštus miltų
3 šaukštus kornų krakmolo
2 šaukštus baltos duonos
2 trynius
1 šaukštuko druskos
1 šaukštuką vanilios.

Sumaišyk rusvąją cukrų su vandeniu ir tegul beveik užverda. Įplak miltus, kornų krakmolą, cukrų ir virk pakol sutirštės. Pridėk kiaušinio trynius ir virk dar vieną minutę. Nuimk nuo ugnies, pridėk sviestą, druską ir vaniliją. Atšaldyk. Iškepk tešlą kaip paprastam pajui. Įpilk mišinį į tešlą. Suplak kiaušinio

MADOS.

1787

No. 1787. Pasiūdinink šį žiūrsta ir džiaugis nes nesiskusi vasaros karščiams atėjus. Sukirptos mėsos 34, 36, 38, 40 ir 42 colių per krutinę. 36 mėsai reikia 3% yardo 36 colių materijos ir 4¼ yardo stugelių apsiuvinėjimui. Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių, prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį, pažymėti mėsą ir aiškiai parašyti savo vardą, pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galima prisiųsti pinigų arba krasos ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti:

Naujienu: Pattern Dept., 1789 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.

1789 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Čia įdeu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No. ....

Mėros ..... per krutinę

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Miestas ir valst.)

baltymus, beplakant pridėk ¼ šaukštuko baking powder ir 4 šaukštus cukraus uždėk ant mišinio ir pakepk pečiuje pakol viršus parus.

DAKTIJŲ IR CRANBERRY MARMELODAS

Sudėk į puodą kvortą cranberry, 1 svarą valgytų daktelių, 2 puodukų vandens ir virk ant mažos ugnies 20 minučių. Perkošk, pridėk du puodukų raudaus cukro ir dar virk apie 20 minučių. Atšaldyk ir duok vaikams ant duonos.

Seimininkėms patarimai

Kaip užlaikyti citratą. Citatos niekuomet nereikia trinti su muilu, tik atsargiai nubraukti su minkštu šepetuku ir numazgoti su skuduru pavilgyta piene pusiau atskiestu vandeniu, be muilo. Nušuostyk sausai se- nu minkštu skuduru. Citatą taip galima ilgai užlaikyti kaip naują.

Jeigu lininė marškinė krutinė ar kas kitas beprosiųsant pridėga, tai padėk ant saulės, kuri rudumą visai išims.

SYMBOLISKOS SPALVŲ PRASMĖS

Balta buvo ženklų šviesos, tikėjimo, skaitumo, nekaltybės, ištikėjimo, džiaugsmo ir gyvasties. Pas teiseją ji reiškia teisingumą; pas ligonį — nuolankumą; pas moterį — nekaltybę.

Raudona reiškia: ugnį, dievišką meilę, tveriamosios pajegos karštį ir karališką didybę. Baltos ir raudonos rožės reiškia meilę ir išmintį. Raudona kraujo spalva turi savo pradžią širdies veikime, kuri atsako meilei arba ją simbolizuoja. Blogeje prasmėje raudonas atsako: vidurinei meilei blogo, neapykantai ir t. t.

Mėlyna arba safyrinė spalva reiškia: dangų, skliautą, dangiškos pajegos teisybę, stovumą ir tikingumą.

Geltona arba auksinė spalva reiškia: saulės, Dievo gerumo, žinojimo ir ištikimybės. Blogoje prasmėje geltona reiškia: nepastovumą, pavydą ir apgavystę.

Zalia, smaragdinė yra pavasario vilties spalva, ypač neramumo ir pergalės vilties, kaip o liauro ir palmos spalva.

Pijonkinė, amatistinė reiškia: meilę ir teisybę arba kokybę ir kančią.

Purpurinė ir skarlatinė reiškia: gerus ir teisingus dalykus ir dangiškos pajegos.

Juoda reiškia: nusiminimą, tamsybę, žemiškumą, gedėjimą arba "želabnumą" išsižadėjimą, ištvirkimą ir mirtį.

Naujas! Puritan

Hop — Flavored

Malt

Flavored su tikru Boheman Hops Nereikia virinti

Didelis 3 Svarų Kianas 65c
Prašykit jusų groserninko

DOVIERNASTIS

(Ingaliuojimai)

Taipgi kiti Reikalai ir Provos Lietuvoje

Jeigu kam reikia padaryti doviernastis vedimui reikalų ir provų Lietuvoje, jei reikia padaryti pirkimo ir pardavimo aktus kas- link nuosavybės Lietuvoje, ar kokius kitus dokumentus, tegul kreipiasi į Naujienu ofisą, kur visi tokie dalykai atliekami su pilnu žinojimu, stropiai, greitai ir už pigiausią kainą.

Taip-jau jeigu kas turi vedimui provą arba byfų Lietuvos teismuose, tegul keripiasi į Naujienu ofisą, nes iš čia pavedame Lietuvos bylas savo korespondentams advokatams Lietuvoje, kiekviename atsitikime paskiriam bylas geriausiems savo dalyko žinovams.

NAUJIENOS Teisų Skyrius

1739 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

Atkeliauja Įdomus Svečiai

Smilgių šeimyna Sekite Naujienas ir Laukite

Mrs. MICHNIEVICZ - VIDIKIENE AKUSERKA

3101 So. Halsted St., kansas 31 gat.

Tel. Yards 1119

Balgusi akušerijos kolegija: ligai praktikuoti Pennayl-vanijos ligonbučiuose. Šažiningai patar nauja, visokios ligose prieš gimdymą, laike gimdymo ir po gimdymo.

Už dykų patarimas, da ir ki- tokiuose reika- luose moterim- ir merginoms kreipkitės o ra- site pagelba.

Valandos nu- 8 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.

Tel. Blvd. 8188
M. Wolkewicz
BANIS
AKUSERKA
uritu patyrin-
asekmingai pa-
arnauju mote-
ins prie gimdy-
no kiekvienam
tsitikime. Tel-
ia ypatingą pri-
turėjimą. Duodu
atarimus mote-
ins ir mergi-
oms dykal.
3113 South
Halsted St.

DR. HERZMAN — IS RUSIJOS —

Gerai Lietuvams žinomas per 15 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St., netoli Morgan St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakare.

Dienomis: Caral 3110. Naktį Drexel 0950
Boulevard 4186
8410 So. Halsted St.
Val.: 9—10 A. M. ir po 8 val. vak.

Special: Nedėliomis ofisas uždarytas. Jeigu reikalinga del naumų, šaukite Boulevard 4186 arba Drexel 0950.

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 17 metų
Ofisas
4729 So. Ashland Ave., 2 lubos
Chicago, Illinois

Specialistas džiuvos

Moteriškų, Vyrų ir Vaikų ligų.

OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 valandos ryte iki 12 val. po piet.

Telefonas Midway 2880

DR. MAURICE KAHN

4631 So. Ashland Ave.
Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 die-
nų, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 9
vakare. Nedėliomis nuo 10
iki 12 diena.

DR. M. J. SHERMAN

Specialistas moterų ligų
1724 So. Loomis, kansas 18 ir Blue
Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4
po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakare.
Telefonas Canal 1912
Naktinis Tel. Drexel 2279

DR. MARYA DOWIAT—SASS

1707 W. 47th St.
Valandos nuo 8 iki 12 diena, nuo 6
iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8
iki 2 val. po pietų

DR. A. A. Roth

Rusų Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriškų, Vyrų ir
Vaikų visų chroniškų ligų
Ofisas: 3103 So. Halsted St., Chicago
arti 31st Street
Valandos 1—3 po piet., 7—8 vak. Ne-
dėliomis 18 šventadieniai 10—12 dien.

Dr. Benedict Aron

Ofisas 3801 S. Kedzie Ave. Phone
Lafayette 0075. Valandos 2-6 vak.
Rezidencija 3150 W. 63 St. Phone
Prospect 0610. Valandos iki 10 ry-
to, 7 iki 8:30 vakare. Del specialų
utartių telefonukit Prospect 0610

Dr. A. R. BLUMENTHAL

Optometrist
Tel. Boulevard 6487
4649 So. Ashland Ave
Kansas 47-to ant 2
lubų
1801 Blue Island Ave.
Phone Roosevelt 2025

Francuziškas Daktaras

Specialistas kraujo, odos, chroni-
škų ir slapų ligų

Gydo su pagelba naujausių metodų
X-Ray Spinduliai

Ofisas 1800 So. Ashland Ave. ant
viršaus Ashland State Banko
Telefonas Canal 0464

Valandos 2:00 iki 4:30 ir 8 iki 10.
Nedėlioj nuo 2:30 iki 4:30 po piet.

Binras 4204 Archer Ave.
Kansas Sacramento Ave.
V. nuo 12 iki 1:30 ir nuo 6 iki 7:30
Telefonas Lafayette 3878-7716

Dr. J. W. Beaudette

DR. VAITUSH, O. D. LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Palengvins akių įtempimą, kuris
esti priežastimi galvos skaudėjimo
svaigimo, akių aptemimo, nervuo-
tumo, skaudamų akių karščių, ati-
talo kreivas akis, nuima katarak-
tą, atitaiso trumparegystę ir toli-
regystę. Priežastis atitaiso akinius
Visuose atsitikimuose egzaminavi-
mas daromas su elektriniais para-
dais mažiausias klaidas. Speciali
atyda atkreipiamą į mokyklos vai-
kus. Akiniai nuo \$4.00 ir augščiau
Val: 10 iki 8 v. Ned. 10 iki 1 p. p.

1545 West 47th St.

Phone Boulevard 7589

DR. SERNER, O. D. Lietuvis Specialistas

Turėk švarias, sveikas akis
Jeigu kenti galvos skaudėjimą,
jei turi akių uždegimą, jeigu akys
nuvargę, silpnos, skaudžios arba
ašaroja, tuojais atėik pasitarti.

Akiniai \$5 ir augščiau
Valandos nuo 1 iki 9 vakare.
Nedėliomis nuo 10 iki 12
3333 So. Halsted St.

Dr. J. M. Chrzan

Specialistas ligų: skilvio, žarnų ir
plaučių. Gydo gerai šlapimo ligas.
1046 Milwaukee Ave., kamp. Noble St.
Valandos nuo 10 iki 4 po pietų ir nuo
6:30 iki 9:30 vakare. Tel. Haymarket
9149. Res. Keystone 4130.

DR. ROY H. FREEMAN

Gydytojas ir Chirurgas
3825 So. Kedzie Ave.
Ofiso valandos: 8-9 A. M., 1-3 ir
6-8 P. M., nedėlioj 11-12 tikiai.
CHICAGO, ILL.

Plumbinb, Heating

Kaiko lietuvius, lietuviams visados
patarnauju kuogeriausiai
M. Yuška,
3228 W. 38-th St., Chicago, Ill.

LIETUVIŲ DAKTARAI

Daktarai kurių vardai čia
padėti, yra pasiriję tar-
nauti lietuviams.

DR. S. A. BRENZA

Ofiso Valandos:
9 iki 12, 1 iki 3 diena
ir 6:30 iki 9:30 vakare
4608 S. Ashland Ave.,
netoli 46th St. Chicago, Ill.

A. L. DAVIDONIS, M. D.

4643 So. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107

Dr. A. J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas
3303 So. Morgan St., Chicago.
Telephone
Boulevard 2160
Valandos
Nuo 9 iki 12 val. dienos ir
Nuo 2 iki 9 val. vakare

Dr. A. K. Rutkauskas

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
4442 So. Western Ave
Tel. Lafayette 4146

Dr. J. W. Beaudette

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday
by The Lithuanian News Pub. Co. Inc.

Editor P. Grigaitis

1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8500

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$8.00 per year in Chicago.
5c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrant
sekmadienius. Leidžia Naujienų Ben-
drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsimokėjimo kainai:

Chicagoje — paštui:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Vienu mėnesiui	.75

Chicagoje per paštojuos:

Vieną kopiją	8c
Savaitėi	18c
Mėnesiui	75c

Suvenytose Valstijose, ne Chicagoje, paštui:

Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Vienu mėnesiui	.75

Lietuvon ir kitur užsieniuose (Atpiginta)

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00

Pinigus reikia elgti pašto Money Orderiu, kartu su užsakymu.

Mūsų skaitytojams bus pravartu atkreipti savo dėmesį į sekančius faktus, paduotus Europos darbininkų spaudoje:

Austrijos sostinės, Vienos, darbininkai turi įsteigę Darbininkų Rumus, kurių tikslas yra apšviesti, kelti Austrijos darbininkuose. Tą įstaigą valdo darbininkų unijų vadai. Tik ką tapo paskelbta jos biudžetas 1925 metams. Iš jo matyti, kad Darbininkų Rumai ateinančioms metams ketina išleisti 10,500,000,000 (dešimt milijonų) austriskų kronų.

Labai įdomu yra pažvelgti, kaip ta suma yra paskirstyta.

Apie 350,000,000 kronų ketinama išleisti knygų reikalams, apie 32,000,000 laikraščių prenumeratams ir apie 80,000,000 mokslo žurnalui, kurį leidžia Darbininkų Rumai.

100,000,000 kronų Rumai skiria statistikos tyrinėjimams ir 50,000,000 rinkimui žinių apie socialius (darbininkų buvį paliečiančius) įstatymus, kurie yra leidžiami visose pasaulio šalyse.

Apie 400,000,000 kronų skiriama ateinančioms metams bedarbių švietimui ir pramogoms. Darbininkų Rumai rengiasi dabar pašvęsti daugiaus laiko, negu kuomet nors, unijų darbuotojų, darbininkų tarybų narių ir kitų svarbių darbininkų veikėjų lavinimui.

Toliau, tame biudžete randame ke kokių interesingų dalykų:

Darbininkų Rumai skiria stambiais sumas pinigų palaikimui šešių darbininkų kolegijų Austrijoje ir ketina organizuoti penkiose dešimtyse vietų kursus visuomenės mokslų, istorijos, gamtos mokslų ir mechanikos studijavimui.

Apie 200,000,000 kronų yra skiriama unijų narių švietimui. Darbininkų Ru-

mai, be to, rupinsis jaunų amatininkų lavinimu. Pagalios, jie skiria 400,000,000 kronų darbininkų pensijoms.

Tai matote, kaip darbuojasi organizuotieji Austrijos darbininkai, vadovaujami socialistų. Jie nesitenkina vien tik tai, kad iškovojus didesnes algas ir trumpesnes darbo valandas, bet taip pat deda milžiniškas pastangas pakilti moksle ir apšvietoje. Todel tos šalies darbininkai, nežiurint to, kad karas baisiai nuvargino ją, nuolatos darosi vis stipresni ir stipresni.

Šitaip žengdami priekyn, Austrijos darbininkai ilgai nui sugebės visiškai nugalioti savo išnaudotojus ir paimti krašto valdymą į savo rankas. Ir tuomet jiems nereikės daryti taip, kaip Rusijos bolševikai, kurie tikrai priepaudo ir teroro priemonėmis atsilaiko valdžioje.

Apžvalga

PO "DARBININKISKA" KAUKĖ

Brooklyno "Laisvė" vėl mėgina įkalbėti savo skaitytojus, kad bolševizmas tai esąs lygiai toks pat komunizmas, kokią skelbė Marksas. Tuo tikslu ji cituoja keletą sakinių iš vieno Markso brošiūros (Value, Price and Profit), kur sakoma, kad darbininkai turi kovot už laikinus savo buvimo pagerinimus ir taip pat už galutiną pasiluosavimą. Taip, girdi, darą ir bolševikai bei jų pasekėjai. "Laisvė" sako:

"Naujienos" sužiniau ir tiksliai savo skaitytojus moki, tvirtindamas, jog bolševikai smerkia kovą už laikinus darbininkams pagerinimus. Nes ir jos turi žinoti, koks yra vyriausias komunistų obalsis pastaraisiais laikais (tikrai pa staraisiais laikais! "N." Red.), būtent, dalyvauti ir vadovauti darbininkus kasdieninėse jų kovose dėl duonos druskos, delei darbininkams matomų buvio palengvinimų. Juk tik tuomet tegalima įgyti plačiausiose miniose pasitiki-jimo, prie jų prieti gyvais patyrimais išaiškinti ir įrodyti, jog tik per revoliuciją tegalės proletariatas pasiluosuoti iš kapitalizmo pragaro ir tapti savo likimo viešpačiu."

Pripažinimas ir užsigynimas

Aukščiausiu paduotuose "Laisvės" žodžiuose yra pasakyta reikšmingas dalykas, kad komunistai tikrai "pastaraisiais laikais" ėmė statyti savo obalsiu dalyvavimą kasdieninėse darbininkų kovose. Ir pasakytą taip pat, kad tai yra daroma tam tikru išrovavimu, būtent: kad galėjus įgyti plačiųjų minių pasitikėjimą ir kad galėjus prieti prie jų.

Tai yra du pripažinimai. Vienas, kad komunistams pirma už rūpėjo dalyvavimas kovose už darbininkų buvio pagerinimus; antra, kad jiems parupo šita kova, kai jie įstikino, jog eiti kitokiū būdu negalima prieti prie minių.

Reikia, darbininkų buvio gerinimas komunistams da ir šandien rūpi ne pats savaime, bet tikrai kaip priemonė jų partijos propagandai!

Vien šitokio pripažinimo iš komunistų pusės pakanka, kad kiekvienas protaūjas žmogus su-prastų, jogei bolševikiškas komunizmas visai prieštarauja marksiniam komunizmui. Nes pamatinė mintis, su kuria Marksas visuomet kreipdavosi prie darbininkų buvo ta, kad liuosas yra jų pačių reikalas. O

bolševikiški komunistai įsivaizduoja save esant lyg kokiais darbininkų "Mesiojošiais", kurie galvoja apie tai, kaip čia "priėjus" prie tų darbininkų ir išvedus juos iš kapitalizmo "nevalios!" Tik delto, kad darbininkai dar esą per daug tamsūs ir neįstengia suprasti bolševikiškos "evangelijos," tai komunistai "nusizemina" iki to, kad sutinka dalyvauti jų kovoje "delei duonos druskos."

Partija, kuri darbininkų reikalus skaito savo reikalais, šitaip protauti negalėtų.

Bet "Laisvė," tik ką pripažinusi, kad komunistai tikrai pastaraisiais laikais ėmė "statyti obalsi" kovos už kasdieninius darbininkų reikalus, mėgina tame pat straipsnyje vėl užsiginti. Ji rašo:

"...Bolševikai ne tik nesmerkia naudingus darbininkams įstatymus, bet už juos kovoją. Kurie skaitė rinkimų platformą bolševikiškos amerikoniškos Darbo Partijos ("Darbininkų" partijos, o ne Darbo partijos! "N." Red.), tie žino, jog bolševikai stoji už tokius įstatymus, kaip 8 valandų darbo diena, jaunamėčių jaunūlių ir vaikų darbo panaikinimas, apdrauda bedarbiams, ir t. t."

Ką pirmiaus skelbė amerikoniški bolševikai?

"Laisvė" vadinasi, nori išsiginti daromų komunistams priekaištų, pasirendama paskutine rinkimų platforma. Bet kodėl ji nė vienų žodelių neužsimena apie komunistų programus, kurie buvo pirmiaus skelbiami? Del tų programų per keletą metų ėjo polemika tarpe socialistų ir komunistų. Tų programų punktus mes komunistams ir dabar laiks nuo laiko primename. Kodėl gi ji tyli apie juos?

Tie komunistų programai, mat, visiškai prieštarauja dabartinei "Darbininkų Partijos" platformai. Ne pro šalį bus čionai į juos bent trumpai pažvelgti.

Visi žmonės, kurie sekė darbininkų judėjimą per keletą paskutinių metų, atsimeina, delko įvyko skilimas Socialistų Partijoje. 1919 metais ėmė partijoje organizuotis vadinamasai "kairysis sparnas." Pirmiausia jam pasisekė, įsigalėt Michigano partijos organizacijoje. Tos valstijos konvencijoje "kairiasparniai" pasiūlė ir pravedė nutarimą, kad Socialistų Partija neprivalo agituoti už jokias įstatymines reformas; kad jos atstovai, jeigu būtų išrinkti į kongresą arba į legislaturą, neprivalo daryt jokių reformų sumanymų; kad, jeigu kuris partijos narys tātai darytų, tai jisai turi būt išbrauktas iš partijos.

Už šią "kairiasparnišką" nutarimą partijos centras tą organizaciją suspendavo. Už šitokią "kairiasparnišką" nusistatymą buvo suspenduota ir visa cilė kitų partijos organizacijų, tarp jų ir Lietuvių Socialistų Sąjunga.

Skilimas Amerikos Socialistų Partijoje, vadinasi, įvyko delto, kad "kairiasparniai" (iš kurių paskui susidarė komunistų partija) principaliai atmetė įstatymines reformas, tai yra įstatymus, kurie pagerina darbininkų buvį, krašto tvarką ir t. t. Ginchas tarpe socialistų ir komunistų nėjo delto, ar reikia kovot už socializmas, ar ne; nėjo ir delto, ar socializmas bus įvykintas revoliucijos keliu, ar kaip kitaip.

Bet ginčas ėjo delto, ar reikia kovot už įstatyminius darbininkų buvio pagerinimus kapitalizmo tvarkoje, kol socializmas dar nėra įvykintas. Komunistai sakė, kad nereikia, o socialistai laikėsi savo senjo nusistatymo, kad reikia. Prie šitokio nuomonų skirtumo jie negalėjo kartu veikti, todėl ir skilo.

Tiktai agitacija už revoliuciją ir ginkluota kova!

Tais pačiais 1919 metais Amerikos "kairiasparniai" (dar būdama Socialistų Partijoje) pasigamino pirmtutinį savo progra-

ma. Jame randame štai koki punktą:

"Partija turi stoti ir vesti propagandą bei agitaciją išimtinai už kapitalizmo nuvertiną ir socializmo įsteigimą per proletariato diktatūrą."

Reikia, už nieką kita hereikia stot, už nieką kita nereikia agituot, kaip tikrai už revoliuciją!

Kuomet rudenyje tų pačių metų "kairiasparniai" tapo garlutinai išmesti iš "Socialistų Partijos ir susiorganizavo į savo "komunistinę partiją, tai jie pasigamino naują programą. Jame užtikiname štai kokių idomųjų punktų:

"Komunistų Partija turi laikyt pirmoje vietoje neatlaidų šaukimą prie proletarinės revoliucijos, kapitalizmo nuvertimo ir proletariato diktatūros įsteigimo."

"Dalyvavimas parlamentinėse kampanijose, kurios bendroje proletariato kovoje turi (tik) antraeilę reikšmę, yra tiktai del revoliucinės agitacijos ir propagandos."

"Jeigu Komunistų Partija įgis atstovų parlamente, tai jie neturi davinėt arba remt reformų sumanymus; jų veikimas yra (tik) agitacinis..."

"Laisvė" giriasi, kad Amerikos komunistai šiemet jau ir rinkimuose dalyvavo ir savo rinkimų platformą turėjo. Bet 1920 metais Amerikos Komunistų Partija viešai boikotavo rinkimus ir sakė, kad rinkimuose dalyvaut galį tikrai "darbininkų "mulkintojai." Tų metų spalį mėnesyje ji išleido atsisaukimą į Amerikos darbininkus, kuriame buvo sakoma:

"Komunistų Partija stoji už masinį ginkluotą darbininkų veikimą atviram ginkluotam suklime ir pilietiniam kare, kaip už VIENINTELĘ PRIEMONĘ darbininkams užkariauti politinę galią."

Vadinasi, komunistams rūpėjo tiktai politinės galios užkariavimas, o ne kova už pagerinimus įstatymus; ir tas galios užkariavimas turėjo įvykti tiktai ginkluotu suklimu keliu.

Aišku, kaip diena, kad čia išdestytieji komunistų principai griežtai skiriasi nuo to, kas yra parašyta jų šių metų rinkimų platformoje. Pastaroji reikalauja įstatymo apie 8 val. darbo dieną, įstatymo apie nepilnametų ir vaikų darbą, įstatymo apie apdraudą bedarbiams... O pirmiaus minėtieji komunistų programai šitokios rūšies reikalavimus visiškai atmetė.

Ar komunistai dar tebesilaiko savo principų?

Komunistai gali sakyti, kad jie dabar jau pakeitė savo programą, prisitaikydami prie pasikeitusių "aplinkybių." Bet juk partija, taikydama prie aplinkybių, turi keisti savo praktiškus reikalavimus ir kovos metodus, o ne principus! Jeigu taip pakeisti principai, tai pati partija pasidaro ne ta, kas ji buvo. Kuomet "kairiasparniai" atmetė senąjį socialistų nusistatymą klausimu kovos už kasdieninius darbininkų reikalus ir už įstatymines reformas, tai jie nutraukė idejinius ryšius su Socialistų Partija ir, neužilgo po to, turėjo nutraukti ir organizacinius ryšius.

Dabar klausimas: ar Amerikos komunistai skaito, kad jie jau yra atsidėję to bolševikiško komunizmo, kurį jie skelbė pirmą savo programuose? Jeigu būtų taip, tai reikštų, kad jie pripažino, jogei jie klydo, paneikindami Socialistų Partijos principus, ir kad dabar jie grįžta senojo socialistų pozicijon.

Bet tokio pripažinimo pas juos nebuvo niekur matyt. Priešingai, jie iki šiol dar vis tebekeičia socialistus ir tebesigiria savo bolševizmu. Vadinasi, jie dar tebetiki į tą, ką jie rašė anuoše savo programuose ir atsisaukimuose.

O jeigu taip, tai rieskia — jie negali tikėti į tą, ką jie parašė savo "rinkimų platformoje."

Jie negali tikėti nė į tai, kad reikia kovoti už 8 valandų darbo dieną, fabrikuose, nė į kitus "laikinius" savo platformos reikalavimus — kadangi jie da ir šandien tebesilaiko tų savo bolševikiškų principų, kurie tiesiog DRAUDŽIA jiems tokius reikalavimus statyti, draudžia net remti tokius reikalavimus!

Iš to yra aišku, kad komunistinės "Darbininkų Partijos" vadinamoji platforma, yra grynas humbugas, į kurį patys jos autorjai netiki, humbugas tyčia vartojamas darbininkų apmonejimui.

Šio straipsnio pradžioje, mes parodėme, kad pati "Laisvė" pasisakė, kodėl Amerikos bolševikai griebiasi tokios priemonės. Ji pareiškė, kad jie "pastaraisiais laikais" išklė obalsį dalyvavimo kasdieninėse darbininkų kovose, kadangi tiktai tuo būdu tegalima įgyti minių pasitiki-jimą ir prieti prie jų! Atviresnio pasiaiškinimo negalima nė reikalauti.

Šarlatanų planas.

Obalsis dalyvavimo kasdieninėje darbininkų kovoje ir reikalavimas įstatyminių reformų yra komunistams tuo būdu tiktai priemonė "pasigauti darbininkų ką žuvį," kuri iki šiol, kaip parodė kartus patyrimas, nieku būdu nenorėjo kibti į komunistų meškere. Bet kaip tiktai žavis bus pagauta, tai aišku, kad to "sliko" daugiaus nebereikės. Kaip tiktai darbininkų minios pateks po komunistų vadovybę, tai kova už kasdieninius darbininkų reikalus, ir reikalavimas įstatyminių reformų vėl galės but numesti į šalį, ir komunistai galės atskleisti savo senuo-

Pabaltės Valstybių Ekonominė Padėtis

(Tęsinys)

Galimas daiktas, kad ją galima kaltinti del neatsargumo. Labiausia buvo kredituojama pramonė, ir nė mažoji dalyt taip vad. jaunoji pramonė (dupių pramonė, odos, tabako ir kt.), kuri negalėjo gražinti dabar visam ūkiui savo ekvivalento. Užsienio prekyboj vėl nemažas pasyvus. Įtemptas importas išsiskia svetimų devyzų paklausius, ir estų markės kursas nors nedideliais, bet atakliais žingsniais žengia žemyn.

Naujasai finansų ministeris Strandman ėmėsi griežtų priemonių padėčiai pataisyti. Pirmas jo žingsnis buvo setų rėkė valiorizacija. Pagrindan paimta švedų krona, kuri prilyginta oficialiai 100 estų markė. Nors, tarp kita ko, tas oficialus kursas laisvoj apyvartoj nepaisomas, ir čia markė kotiruojasi apie 110 ir daugiau už 1 šv. kroną. Dabar valiortuotoji valuta įvedama piniginėse operacijose kaip oficialus vertybių mastas. Toliau, naujoji finansų ministerija pakeitė įvežamuosius miltus, kad sumažinus importą. Jei šiuo atveju miltų pakelimas yra geras valstybės finansams gydyti, tai, iš kitos pusės, pabrangindamas svarbiųjų gyvenimo prekes, jis išsiskia paties gyvenimo pabrangimą. Neseniai girdėjome tuom pasinaudojant komunistų agitacijai prieš esamąją valdžią. Tokių pat pasekmių davė staigus kredito pramonėi apribojimas, del ko kai kurios imonės ne tik sumažino darbininkų skaičių bet ir likusiems numušė algas, kurios dabar ne visur siekia gyvenimo minimumą. Bet tai neišvengiamos įgijimo pasekmės.

Kokios dar priemonės reikalingos valstybės ekonominiam aparatui sutvirtinti, rodo Estijos valstybės ūkio tarybos priimtos svarbiųjų rezoliucijos: 1) Estų markėi stabilizuoti ir esamajam ūkiui kriziui pašalinti reikalinga užsienio paskola (apie 1 mil. svarų sterl.); 2) kreditas reikia sumažinti; 3) eksporto valiutos registracijos

šius programas (paties Frano parašytus ir Maskvos patvirtintus) ir pasakyt darbininkams: "Gana tų social-buržuaziškų išimnių. Pradėkite tikrą bolševikišką darbą — rengkitės į ginkluotą suklimą ir pilietinį karą!"

Ar ne šitokį planą turi Amerikos komunistai, apsimaskavusieji "Darbininkų Partijos" kauke? Ir ar jie nėra tikri Rusijos Lenino pasekėjai, kad pripažinus "doru" šitokį darbininkų apgavimą?

Amerikos komunistai juk niekuomet neišreikšė mažiausios obojonės apie neklaidingumą tų Rusijos despotų, kurie buvo prizažėję liaudžiai suauksti visuotinu balsavimu išrinktą Steigiamąjį Seimą, panaikint mirties bausmę ir suteikti žmonėms pilniausią pilietinę laisvę, o pasakui, kai pasigrobė valdžią į savo nagus, tai visus tuos prizadus sutremė! Taigi, ir jie patys, nemirktelėję, pasielgtų lygiai taip pat, jeigu tiktai gautų progos.

Gauti šią progą, t. y. prisiplakti prie darbininkų minių, apsimetant "kovotojais" už darbininkų "duoną ir druską," komunistai ir tikisi su pagelba tokių "platformų," kurioje nukopijuota visa eilė senųjų socialistinių reikalavimų.

Socialistai galėtų pasidžiaugti tuo, kad jų priešai tapo paties gyvenimo priversti nusilenkti prieš socialistines idėjas, — jeigu komunistai tas idėjas primytų nuosirdžiai. Bet kuomet socialistai mato, kad Maskvos daktar da vis tebekalbą bolševikiškus poterus ir veidmainiauja prieš darbininkus, tai jie skaito savo pareiga numaskuoti tuos šarlatanus!

Estijos užsienio prekyba pirmąjį šių metų pusmetį šiaip vyko (mil. estų markių):

Men.	įvež.	išvež.	pasvvas
Sausio	638,1	624,5	13,6
Vasario	510,9	332,3	178,6
Kovo	569,3	398,4	170,9
Balandžio	748,5	646,9	101,6
Gegužės	1035,2	657,0	378,2
Birželio	640,9	479,0	161,6

Kaip rodo daviniai, visais mėnesiais buta pasyvo. Ypatingai jis didelis gegužės mėn. Tai bene bus kaltas miltų pakelimas: kurį nujautę pirkliai įsivežė prekių atsargai. Birželio mėn. pasyvus sumažėjo. Del aukščiau sakytu priežasčių, tikimasi, kad toliau Estijos užsienio prekybos balansas pradės aktyvėti.

Iš įvairių Estijos pramonės šakų didžiausios reikšmės eksportui turi rūškio ir popierio pramonė. Jų gaminiai sudaro gana dideles eksporto sumas. Taip, 1922 m. miško prekių ir popierio eksportas sudarė 49% viso tų metų eksporto, 1923 m. — 24,4%. Miško Estijoje yra 841.678 ha (Lietuvos maždaug tiek pat — 836.255 ha), kurio 86% priklauso valstybei, likusieji 14% — privatiems asmenims. Miško sudėtis tokia: 42% pušių, 21% eglių, 19% beržų, 7% alksnių. Metinis kirimas — 2,5 mil. kub. metrų, 5/7 dalis suvartojama vidų, likusias 2/7 — išvežama užsienin. Lentpiuvių ir kitų medžio apdirbamųjų dirbtuvių yra apie 205.

Popierio fabrikų yra 5 su 2000 darbininkų, kurių normali gamyba — 34 mil. kg. popierio ir 11 mil. kg. celiuolozos. Medžio masės fabrikų yra 4, kurie per metus pagamina 8 mil. kg. medžio masės.

Visos tos pramonės šakos, o ypač popierio pramonė pergyvena, del naujosios vyriausybės kredito politikos, sunkų krizį.

Laivų judėjimas Talino uoste šiais metais kiek mažesnis. Atsilepia Rusų tranzito sumažėjimas.

Prekių kainų indeksas šiais metais buvo toks (1921 m. vidurkis=100):

Sausis	110,9
Vasaris	112,7
Kovas	115,4
Balandis	114,6
Gegužis	111,0

(Bus daugiau)

Klaipėdos Konservatorija

DOMEI MUZIKALAUŠ LIETUVIŲ JAUNIMO AMERIKOJ

Klaipėdoj yra įsteigta aukštoji muzikos mokykla. Ją įsteigė Didžiosios Lietuvos ir Klaipėdos krašto valdžia, kad duoti progos Lietuvos jaunimui pakilti muzikoj ir sukurti Lietuvos simfonijos orkestrą.

Prie Konservatorijos įsteigta 72 mokiniams stipendijos tokiu pavidale: laike penkerių metų mokinsys dykai gauna mokslo, valgį, butą ir kurą.

Po penkių metų mokinsys lieka liuosas, įstaigai nieko neskolingas ir gamta atitinkamą savo gabumams Lietuvoj vietą (operos, simfonijos orkestruose, konservatorijų, arba gimnazijų mokytojais ir t.t.)

Į tą naują Klaipėdos įstaigą suplaukė iš visos Lietuvos gabiausias jaunimas.

Šiuomi pranešama Lietuvos jaunimui Amerikoje, kad norintieji pasiekti aukštąjį muzikos mokslą nuo naujų metų gali gauti prie Klaipėdos Konservatorijos stipendijas. Tuo tarpu vietų bus tiktai SMUKININKAMS IR VIOLENCELISTAMS. Stojant į Klaipėdos Konservatorijos bendrabutį reikia turėti:

1) gerą pradžią muzikoje (smulkams bent 5 pozicijas), 2) ne daugiau 20 metų, 3) pirmais metais 400 litų įsigijimui instrumento, 4) per visą penkių metų laiką savo rubus ir avalynę, 6) nuo žinomo ir turinio savo turimą patikrinimą (garantiją), kad kandidatas darbus ir rimtai nori 5 metus mokintis muzikos.

Auklėtiniai nuo karo prievolės paliosuojami.

Konservatorijos bendrabučiu yra pavestas Paupių dvaras (prie pat Klaipėdos) patogiai įtaisytas, kur mokiniai sveikai ir rimtai gali muzikoj darbuotis. Duodama geras valgis, tvarka — rimta ir ne per kieta.

Auklėtinis mokina 19 profesorių specialistų tam tyčia iš vidurinės Europos pakviestų.

Norintieji Klaipėdon vykti gaus smulkesnių žinių, kreiptis: Klaipėdos Konservatorija, Klaipėda, Lithuania.

Konservatorijos vedėjas, Stasys Šimkus. Klaipėda, Spalio 26 d., 1924.

Įvairenybės

Cukrus iš anglų.

Neseniai vienas anglų daktaras paskelbė laikraščiuose, kad pagamintas cukrų dirbtinu būdu iš anglies ir ultravioletinių spindulių. Pirmasis šio cukrų išradė prof. Stoklar 1910 m. Didžiojo karo metu Vienoje šio cukraus buvo pagaminta gan didelis kiekis, kurį manyta naudoti kariuomenei maistui, tačiau pasirodė, kad jo gamyba perbrangiai atseina ir jis neturi tų maistingųjų dalių kaip natūralus. Del šios priežasties šis cukrus iki šiol lyg ir buvo pamirštas. Dabar pirmasis jo išradėjas prof. Stoklar lygiai kaip ir antras ieško būdų išradimui patobulinti ir pritaikinti jį praktiškai naudojimui, tai yra, kad dirbtinai cukrus maistingumu kiekį nėsiskirtų nuo natūraliu būdu pagaminto cukraus. [T.]

Greičiausia aprūpinti savo gimines Lietuvoje siųsdamas pinigus per Naujienų kabelgramus.

By Thornton Fisher

Lietuvių Rateliuose.

(Tęsa nuo 5-to pusl.)

vienojimo Lietuvių Amerikoje 30 kuopai lapkričio 21 d., Rockford, Ill., kaip jam vėl rašo ir prašo ir kitų miestelių draugijos, kad aplankyti juos su prakalbonėmis. Jis jau tokis žmogus, negali atsisakyti, važiuoja ir kalba.

Nuėjus ofisan nerasi pase-nusių, suplyšusių amerikoniš-ky žurnalų ir laikraščių. Jis prenumeruoja ir užlaiko daug žurnalų ir knygų, kad žmogus atėjęs galėtų ka naujo pasis-kaityti.

Nors visi jį vargina, bet jis vis linksmas, juokauja ir kai kada golfui išdirba kailį.

Čeverykų daktaras

Plačiai pasklido po Bridge-portą žinia, kad jų koloni-joj apsigyveno čeverykų dak-taras. Juo yra J. Janilionis, 3347 S. Union Ave., kuris se-nusis čeverykus paverčia nau-jais. Jis pametė Halsted bizni-jam buvo per daug triukšmo. Union gatvė ir jos gyventojai esą džentelmonai, todėl jis ten apsigyveno.

Stebuklingos durys

Antanas Rukštela, kuris yra valdytoju National groserio krautuvės, 19 ir Halsted St., nustebino savo kostumerius ir praėjusius su savo stebuklin-gom krautuvės durim. Kuomet kas prieina prie durų, jos pa-čios atsidero ir užsidaro. Ne-reikia nė jų prašyti kuomet iš-eini — jos tykiai ir stebėtinai atsidero ir vėl užsidaro. Žmo-nės pradėjo kalbėti, kad yra pasamdytas vėliuokas, kuris duris darina „griešnomis“ akimis neįžiurimas. —Rep.

MADOS

No. 2119. Suknia labai pritinkan-ti pagyvenusiai moterei. Ji graži ir solidiška — rimta. Sukriptos miteros 36, 38, 40, 42, 44 ir 46 colių per krutinę. Ši suknia gražiai atrodyti iš pilko lengvo materijalo su šviesiai arba tamsiai mėlynu šmureliu arba kar-bakomis apsiučių.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių, prašome iškirpti paduotą blanketą arba pridurti pa-vyzdžio numerį, pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą, pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kainą 15 centų. Galima prisijusti pinigų arba krasos ženkleliais kartu su už-sakymu. Laiškus reikia adresuoti:

Naujienu: Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdėti 15 centų ir prašau at-siųsti man pavyzdį No. ....
Mieros ..... per krutinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valst.)

PRANEŠIMAS

Kadangi viešame gyvenime, advokaturės profesijoje, kasdieniniuose santykiuose su teisėjais, advokatais, valdininkais, įžy-miais asmenimis ir klientais sutikdavau daug kėblumų ir ne-parankumų, o kaip kada net ir nesmagumų, dėl savo sunkiai išstariamos ir dar sunkiau parašomos pavardės, Bagdziunas, aš nusprendžiau minėtą situaciją savo profesijoje pataisyti pridė-damas prie dabartinės savo pa-vardės naują visiem lengvai iš-tariamą ir parašomą BORDEN.

Todel, lapkričio 8, 1924, Supe-rior Court of Cook County, Illi-nois, oficialiai pamainiau savo vardą JOHN IGNATIUS BAG-DZIUNAS į JOHN BAGDZIU-NAS BORDEN, o sutrumpinus, JOHN B. BORDEN. Aš paė-miau šį žingsnį su pilnu pasiti-kėjimu kad ateityje galėsiu daug geriau pasitarnauti netik savo klientams, bet ir visai lie-tuvių tautai, kurios labui, kaip iki šiol taip ir ateityje, visados busiu pasirengęs pasiaukoti ir sąžiningai darbuotis ir jos var-dą ir reikalus nuolat ginti.

Dėkuodamas širdingai savo brangiems tautiečiams už teik-tą man ligišiolinę stambiają para-mą advokaturės profesijoje ir visuose darbuose tautos labui ir pasitikėdamas tokios pat para-mos ir ateityje, lieku gilios pa-garbos reikšdamas, lietuvių tau-tą mylintis ir ištikimas Lietu-vo sunus.

Adv. John Bagdziunas Borden.

Complete in Itself

Išgalanda razor gele-žele be išimimo jos iš kotelio. Greitai ir ge-ral. Visas setas — razor su dirželiu ir ekstra peiliukais, \$1.00 ir augščiau.

Vale Auto-Shop Razor

PINIGAI

IS

Roselando Lietuvon

Roselandiečiams ir ken-singtoniečiams artim-iausia įstaiga pasiunti-mui pinigų Lietuvon yra Tupikacio aptieka, 233 East 115th St. Pi-nigai nueina Lietuvon greitai, su pilna gva-rantija.

Iš Roselando ir Ken-singtono siųskite pli-nigus Lietuvon per Nau-jienu Skyrių Tupikai-čio aptiekoje, 233 E. 115th St., Kensington.

Pranešimai

Kas, ką, kur, kaip ir kada rengia, veikia ar kviečia.

PRANEŠIMŲ Taisyklės. Meldžiamie visu darbuotojų, draugijų komitetų, raštininkų ir visu-tų, kurie duodate Naujienoms pranešimus įsištomti šias taisykles:

1. Nuo lapkričio 15 d. s. m. pranešimai dalinasi į dvi dalis: vie-nai — pranešimai talpinami dvakart, antrai — pranešimai apmokami.
2. Dykai talpinami pranešimai visu organizacijų, draugijų, kuopų, klubų, chorų ir ratelių sekamais reikalais: kviečiant susirinkimus, repetitijas, komitetų susirinkimus; rengiant paskaitas, prakalbas, ma-sinius susirinkimus ir apvaikšėjim-us ir tokius susirinkimus, kurie nėra bizniško pobūdžio. Dykai pranešimai talpinami tik du kartus tuo pačiu reikalu.
3. Apmokami pranešimai talpina-mi visu organizacijų, draugijų, kuopų, klubų, chorų, ratelių, pa-rapijų ir tikėjimiskų sekty reika-lais visokių bizniškų parengimų: balių, teatrų, piknikų, koncertų, vakarėlių ir bažnytinų ar sekta-tiškų apeigų (išskyrus liuterijai), ir visokie pranešimai galimi tal-pinti laikraščiuose.
4. Už apmokamus pranešimus reikia mokėti 70 centų už colį ar-ba dvi valandų dienai. Skaitlius die-nų ir colių neprapriežiuojamas.
5. Apie kreditą reikia tartis su Naujienų administracija.
6. Visi pranešimai norint patal-pinti 1 sekamos dienos laida turi but pridurti ne vėliau kaip iki de-vintos val. vakaro.

Jono Butėno koncertas Chicagoj bus gruodžio 17 d. Pranešome visus nie-ko tą dieną neraginti. Rengėjai.

Rudeninį balių rengia Susivieni-jimas Lietuvių Draugijų ant Bridge-orto subatol, lapkričio 22 d., Mil-lios svct., 3142 S. Halsted St. Pra-džia 6 val. vak. Įžanga 50c. ypatai. Pelnas bus skiriamas užbaigimui budavoti Chicagoj Lietuvių Audi-torijos. Kviečia Komitetas.

Pirmyn Mišrus Choras laiko dai-nų praktikos kas antradienį Lito-gybės svct., 1822 Wabansia ave., 7:45 v. v. Visi dainininkai yra pra-šomi lankytis pažymetu laiku, nes turime prisirengti prie veikalo „Pa-baigtuvės“. Lošimas su dainomis vyks lapkričio 29 d., Cicero d. V. ir M. A. Draugijos. Laikas gana trumpas. Dainai, prie darbo. My-lieji dainas nauji, geriausi yra kviečiami prisidėti. Turinti reika-ty prie choro meldžiamie kreiptis ypatingai antradieniais arba lai-škus adresuoti pirmyn Choriui, 1822 Wabansia Ave., Pirmininkas J. Asclila.

Northside. — Del parankumo north-side lietuvių, plačiai išsimečiusiu po visą apilinkę, valiu draugieji Bi-lundis lietuvių kalbos pamokos per-telia iš trečiadienų į sekmadienius. Liet. kalbos mokytojas pasilieka tas pats daktaras Antanas Montvidas. Nuo dabar lietuvių kalbos pamokos atsisbus kas sekmadienis, kaip 9:30 val. ryto Lito-gybės svetainėje, 1822 Wabansia Ave. Dainų pamokos pasilieka kaip ir pirma; kas sekmadienis nuo 11 val. ryto, po vadovystės p. Sar-calliaus, to pat svetainėje. Toliau Northside lietuvių, kaip ir tie, kurie toliau gyvenanti norėdami savo vaik-kačius laikyti lietuvių, išmokyt lietuvių kalbos ir suteikti jiems atsakančias pamokas mena svitėje, tai nepamirš-kite prisijusti savo vaikukus virš nu-rodytu laiku. —Komitetas.

Birutės rėmėjų susirinkimas bus pamedelyje, lapkr. 17 d. Raymond Chapel svct., 839 W. 31st St. 8:30 val. vak. Visi Birutės rėmėjai yra kviečiami skaitlingai atsilankyti ir susirinkimą labai dainų dainų svarbių dalykų del apsvaistymo Bi-rutės gerovei, tad yra visu rėmė-ju priederme atsilankyti. —Rėmėjų Atstovas.

Chicagoj Lietuvių Draugijos Sa-vitarpinės Pašalpos valdybos ir balsų skaitymo komisijos susirinkimas įvyks pirmadienį, lapkričio 17 d., 7:30 v. vakare, Lito-gybės svetainėje, 1822 Wabansia Ave. Vi-si susirinkite laiku.

X. Šaikus, rast. Bridge-orto lietuviams žinotina. Visi norinti gauti „Naujienas“ kas-dien anksti iš ryto savo namuose — apie tai malonėkite pranešti „Aušros“ Knygynui, 3210 S. Halsted St. Tel. Boulevard 9663. Taipgi jei tamsta nori, kad apart „Naujienų“ da gauti ir kitą laikraštį, praneš-kite irgi mums — mes apsuprūpi-mės bile lietuviškais laikraščiais. Musų žmogus patvyras tauti darbe, jis nuo 3-kių iš ryto pradeda ap-rūpinti savo kostumerius „Nauji-enoms“. —Aušros Knygynas.

L. S. S. 4 kuopos susirinkimas at-sibus utarninke lapkričio 18, 8 val. vak. Reimond Chapel, 816 W. 31 St. Yra daug svarbių reikalų. Meldžia-me visus narius atsilankyti ir naujų atsivesti. —Organizatorius J. M. Vainauskas.

Birutės vienu vyrų dainų praktika įvyks lapkričio 18 d., lygiai 8 val. vak. Raymond Chapel, 816 W. 31 St. Dar gali ir nauji dainininkai prisidė-ti prie choro, nes choras mokina-si vieną ir gražiausiu veikalų „Karni-valo Varpai“. —Valdyba.

NAUJIENŲ Pinigų Siuntimo Sky-rus atdaras kasdien nuo 8 v. ryto iki 8 v. vakare. Nedėdieniais nuo 10 v. ryto iki 2 val. po piet.

PASARGA.

PASIGARSINANTIEMS

Klaidos padarytos paskelbime, turi but atitaisytos į 24 val.

Jokie apskelbimai iš streiko apim-a vietų nėra priimami. Visi Naujie-nų draugai prašomi pranešti Naujie-nų ofisan apie einančius streikus, tant Naujienų darbininkai geriaus aietų žinoti, kaip elgtis su priduo-tais apskelbimais.

Pardavimai savasčių, bižnų, auto-mobilių, rakandų, kambarių įreik-čiai, apveidimai, asmenų įreik-čiai ir t. t. turi but iš kaimo apmoka-ti.

Jeigu kurie apskelbtiniai pasirodo neteisingi, Naujienų administracija pa-ka teise jų atšaukti, nei reik-tis jų teisingumo, ir pražinti pin-gus, jeigu apskelbtimo turinys neat-sakys etikos reikalavimams.

Norintieji pasigarsinti į sekamos die-aos Naujienas, turi pridurti savo pa-skelbimą ne vėliau, kaip 9 val. va-karo.

ASMENŲ JESKOJIMAI

PAJIESKAU Liudviko, Vadovo ir Kazimiero Raubų, iš Lietuvos paeina nuo Jausiško, Kražių parapijos, Ra-seinių ap., pima gyvena Roselande, turliu svarbų reikala, meldžiu atsi-šaukti pas.

JUSTINA VAICUONIENE 1037 W. 20 Pl

PAJIESKAU brolio Jurgio Rinko-vičio, girdėjau gyvenas Jonson City, Ill. ir sesers Marijonos Rinkovės gy-vena Chicagoj. Meldžiu jų pačiu ar kas juos žino pranešti, už ką busiu dėkinga.

KATERIN RIMKIENE 310 McKinley Ave., Westville, Ill

IVAIRUS SKELBIMAI

STOGDENGYSTĖ. Jusų stogų prakiurimas užtaisomas ir garantuojamas už \$4. Automobilų trokų patarnavimas Chicagoj ir apie-linkę. Įstaiga 34 metų senumo. Di-džiausia ir geriausia stogų dengimo įstaiga Chicagoj. Tik patyrę unijos darbininkai samdomi. J. J. Dunne Roofing Co., 3411-12 Ogden Ave., Phone Lawndale 0114.

Tel. Yards 7282 BRIDGEPORT PAINTING & HDW. CO. Malevojam ir popieruojam. Už-laikom malevą, popierą, stiklus ir t. t. 3149 So. Halsted St. J. S. RAMANONIS, Prez.

ISRENDAVOJIMUI

RENDON 6 kambarių flatas karš-tu vandeniu šildomas gerame padėji-mo, \$65. Tame pačiame name, 4 kambarių flatas, karštu vandeniu šildomas \$56. Gražioji apilinkė. 6530 So. Robey St. Tel. Prospect 3926

PASIRENDAVOJA 6 kambarių cottage. Naujos mados lūstymai. Furnace šildomas. Prieinama ren-da. Atsišaukite: 5923 S. Robey St. Phone Diverscy 1971

RENDAI ofisas, gera vieta daktarui, advokatui, real estate ir t. t. Lietuvių kolonijoj, Roselande. 10748 So. Michigan Ave. Phone Pullman 5347

RENDON krautuvė, gera vi-sokiam bizniui, restaurantiui, če-verykų krautuvei ir t. t. Pačia-me vidury lietuvių kolonijos, Roselande, 10746 So. Michigan Ave., Phone Pullman 5347.

RENDAI 4 kambariai visi šviesus ant pirmo floro. Pečiais šildomi. Rends \$31.00 ant mėnesio. Raktai randami ant pirmo floro iš užpakalio pas.

J. PLEKAVICZE, 10508 Indiana Ave., Roseland, Ill.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKALINGA mergina prie namų darbo mažoj šeimynoj be vaikų. Alga, gyvenimas ir guo-lys. 6159 So. Artesian Ave. Prospect 6674 po 6 val. vakare.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

Prie production benčiaus molderių. Smarkių vyrų tiktai. Mason Davis Co. 7740 So. Chicago Ave.

REIKIA DARBININKŲ VYRŲ. PARDAVIMUI pigiai grosernė ir saldinių krautuvė. Biznis labai ge-ras. Visokių tautų apgyventa vie-ta. Turliu 3 bižnūs. Renda pigi: 4 rūmai gyvenimui. Galite pirkti visą ar pusę. Kreipkitės: 834 W. 53 Place

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

Flōor Molderių Darbas Nuo štukų tiktai Mason Davis Co. 7740 So. Chicago Ave.

Vyrų Mašinų Molderių Darbų nuo šmūtų. Tiktai smarkių vyrų. Mason Davis Co. 7740 So. Chicago Ave.

Vyrų grinderių. Darbas nuo štukų tiktai. Mason Davis Co. 7740 So. Chicago Ave.

AUTOMOBILIAI

PARDAVIMUI Hub Cab automo-bilius, pigiai, išmokėjimais arba mainysiu ant Fordo sedan. Maši-na visa gera kaip nauja. Gera biz-niui. Visados galima matyti šešta-dieny ir nedėlioj visą dieną. 3362 S. Halsted St. Antros lubos.

PARDAVIMUI

Vėl kita bučernė su groseriu pusdykiai parsiduoda arba išsimaino.

Geriausi vieta South sidėj, biz-nis daromas cash, kuogčių nėra; renda pigi, puikūs kambariai pra-gyvenimui, garu šildomas, geri fi-xturais, skolas visas naujas. Del di-delės priežasties turi buti parduo-ta arba išmainyta į 2 dienas. Kas įsiekio bargeno, matykite J. Na-mon, 2418 W. Marquette Rd, arti Western Ave. Phone Prospect 8678

EXTRA BARGENAS. Parsiduoda grosernė ir visokių smulkenų sena vieta, išdirbtas biz-nis, 4 rūmai gyvenimui. Priežastis pardavimo patirsite ant vietos. Atsišaukite 3443 So. Auburn Ave.

UŽDIRBKITE PINIGŲ. Pardavimui grosernė ir 2 augš-tų murinis namas. Pardavimo priežastis, mirtis. 10700 Langley Ave.

PARDAVIMUI restauracija, ge-roji vietoj, pačiam biznio centre, biznis gerai cina ir išdirbtas senai, universitas est parduoti. Pardavi-mo priežastis patirsit ant vietos. Naujienos, 1739 S. Halsted St. Box 405

PARSIDUODA bučernė ir gro-sernė, maišytų tautų apgyventoj vietoj. Daro gera bizni. Turliu par-duoti ir trumpa laika. Pardavimo priežastis patirsite ant vietos. 1870 S. Peoria St.

BRIGHTON PARK. Pardavimui grosernė ir bučernė, labai geroje vietoje, senai įsteig-tas biznis, gera progą uždirbtimui daug pinigų. Parduosiu su namu arba be namo. B. R. Pietkiewicz, 2612 W. 47 St.

Paskutinės dienos didelio iš-pardavimo, viskas turi but par-duota už pusę kainos, tai yra, furniture, hardware, malevos, alyvos, ir visokių naminių įran-kių, puodų, torielų, bliudų ir taip mažų dalykelių. 1741—1743 W. 47th St.

PARDAVIMUI pigiai grosernė ir saldinių krautuvė. Biznis labai ge-ras. Visokių tautų apgyventa vie-ta. Turliu 3 bižnūs. Renda pigi: 4 rūmai gyvenimui. Galite pirkti visą ar pusę. Kreipkitės: 834 W. 53 Place

NAMAI-ŽEMĖ

PARDAVIMUI ar mainymui ant senesnio namo ar loto naujas 4 flaty namas po 5 kambarius visi, 4 karų garažas, įtaisytas bus pa-gal vėliausios mados; graži vieta, 66 ir Rockwell St.

NAMAI muriniai, 2 flaty po 4 ir 4 kambarius, maudynės ir visi parankumai; vieta 69 ir Maple-wood Ave.

2 PAGYVENIMU namas, 6 ir 6 kambarių, tik vienu metu senums; įtaisytas pagal vėliausios mados; vieta Brighton parke.

2 PAGYVENIMU, 6 ir kambarių namas, tik užbaigtas budavot, 69 ir Talman Ave.

3 FLATų murinis namas, visi po 4 kambarius, beismantas, aukš-ta pastogė, garažas del 1 mašinos. Namas beveik naujas. Randasi Brighton parke; parduosiu pigiai.

Taipgi turliu ir daugiau namų. Mes mainom ant mažesnių namų ar lotų. Jokantas Bros. 4138 Archer Ave. Tel. Lafayette 7674

TUREKIT SAVO NAMĄ

Kam mokėti renda kuomet mes pastatysime ant jusų loto gražų 5 kambarių bungalow už \$1000 cash, o kitus \$4450 išmokėsite po \$45 į mėnesį su palukanomis. A. & P. CONSTRUCTION CO. 936 W. 79 St. Tel. Vincennes 0599 Atdara nedėlioj ir vakarais.

DIDELIS murinis, 2 flaty namas prie Marquette Bulvaro ir Maple-wood Ave., garu šildomas, tile va-mos, heriniai trimingai. Atsišau-ките prie James Kral 2444 W. 67 St. Tel. Prospect 1364

LABAI geroje vietoje namas, Southwest Side Dvigubas frontinis storas, namas per viduri įeinamas. Preslinų plytų frontas, prie karų li-nijos, 45 min. iki miesto. Pigiai už pinigus, Naujienos, 1739 So. Halsted St., Box 402.

NORĖČIAU gauti tinkamo vasarinio resorto, prie bile ko-kio ežero, su namu arba be na-mo, mainysiu į mano Chicagoj biznio lotą, Naujienos, 1739 So. Halsted St., Box 403.

PARDAVIMUI 7½ akry žemės, prie 2 cementinių kelių už \$7500, 1 mylia nuo miesto ruožaus, geras juodžemis, augsta apilinkė, \$1000 cash, kitus išmokėjimais. NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Box 397

MAN REIKIA mažos 10 arba 20 akry farmos, kur nors mainais į na-mo praperte Chicagoje. Mano pra-pertė radasi geroje vietoje. Ką jus turite pasiūlyti? NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Box 593

PARDUODU 80 akry farmą, 30 akry dirbamą, 2 arkiai, 12 gal-vių, visko pilna, javų, šieno, 3½ mylios nuo stoties; parduosiu pi-giai arba mainysiu ant miesto na-mo. Priežastis — nėra šeimynos. Mrs. Mone Mekens, Box 34, Irons, Mich.

DIDELĖ NELAIMĖ. Esu priverstas parduoti 2 na-mus, 2 pagyvenimų po 6 kamba-rius, gzuolo baigtas, geriausioj apie-linkėj, 1 blokas nuo bulvaro, south side, kaina tik \$13,300. KITAS NAMAS murinis, 5 kam-bariai žemai ir 3 viršų, kaina \$5,300, įmokėti reikia \$1300. Irgi puikioj apilinkėj, South Side. Ma-tyti galima subatol po pietų, ne-dėlioj visą dieną ir vakarais, ne-dėlioj 631 So. Crawford Ave.

PARDAVIMUI 2 flaty murinis namas po 5 ir 6 kamb. elektra, va-nos ir garažas del 2 automobilii. Namai randasi south side, 2 fla-ty namas po 5 ir 6 kamb. 2 lotai ir garažas del 1 automobilio. Na-mas randasi south side. Parduosiu arba mainysiu ant namo, loto, bu-černės arba kito biznio, arba pa-imsiu automobilį ar mortgę už dalį įmokėjimo. Kreipkitės: J. LEPO, 722 W. 35th St. Boulv. 3249 arba Republic 10363

PARDAVIMUI PER SAVININKĄ

Keletas mažų šmotelii žemės, South West Side. Didumas žemės nuo ½ akro iki 5 akry. Ta žemė parduodama dabar daug pigiau, negu ištikrųjų ji kainuoja šandien. Už mokestį aš paimsiu bile vieną seka-mų dalykų, kuriuos galėsiu tuojau vartoti: Farmą bile kur Jungtinės Valstijose arba gerą summer resort, gerą vartotą automobilii arba staką ir bonus. Aš suteiksiu geriausį liu-dymą ir garantiją, title per Chicago Title & Trust Company. Naujienos, 1739 So. Halsted St., Box 407

PARDAVIMUI lotas už \$200 pi-nigais nupirksite lotą prie 63 St. Randasi biznio vietoje. Paimsiu iš-mokėjimais po \$20 į mėnesį. Turliu parduoti šį mėnesį. NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Box 594

MAINAU namą ant bučernės, grosernės arba ant farmos. Na-mas randasi 3553 S. Wallace St. Atsišaukit S. J. ant 1 lubų. 3436 So. Union Ave.

MORTEČIAI -PASKOLOS

ANTRI MARGICIAI. Ant įrengtų prapertų daromi ir perkami, greitas patarnavi-mas. Pigios kainos. Room 1515. 11 So. La Salle St.

Mes skoliname pinigų ant 6% metams ant visokių aktyvių sta-ky ir bonų. Musų patarnavimas yra greitas ir tikras. Be pasivė-linimų. Be ekstra mokesties. NATIONAL CITY FINANCE CO., 11 S. La Salle St., Randolph 2124 1405 Roanoke Bldg.

MOKYKLOS

Specialiai Kursai Dress-making ir Millinery. Reguliariai kursai Drafting, De-signing, Tailoring ir Dressmak-ing. Lengvais išmokėjimais. Di-delis numazinimas kainose.

VALENTINE DRESSMAKING COLLEGE. 2407 W. Madison, Chicago, Ill. Phone Seeley 1643 M. E. HUTFILZ, Manager

500 BEAUTY OPERA-TORKŲ REIKIA TUOJAU

Išmokite plaukų kirpimo, marcel-ling, plaukų dabinojimą, plaukų da-žymo, ir pastovio garbinavimo. Moterų biznis, pilnas kursas \$60, dienomis ir vakarais. Išmokėji-mais pagal sutartį. THE WENZEL WAY 177 State St., Room 306 State 1887

I šešias savaites. Išmoksite dresų designing, kirpi-mo; pritaikymo; draping; gražaus užbaigimo, taipgi skrybelių dirbi-mo ir kvietku.

SNOW COLLEGE. M. Johnson Manager 159 N. State St., Room 1622

Greitai ir pigiai

Išmokiname Anglų kalbos, Gramati-kos, Sintaksės, Aritmetikos, Knygve-dystės, ir kitų mokslų. Musų mo-kyklos nauja sistema stebėtinai gre-itai užbaigiamą pradinį mokslą į de-vynis mėnesius; augštesnį mokslą į vienus metus. Nepraileiskite progos nei vienas, kol dar yra vietos. J. P. Olekas, Mokyklos Vėdejas.

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA 3106 So. Halsted St., Chicago, Ill. Corner 31st and So. Halsted Streets

Anglu Kalba

Yra taip svarbu mokėti kiekvie-nam gyvenimui šioje šalyje, jo-gi tie, kurie kalba gerai anglis-ka visur turi pasisekimą ir pi-rmybę. Anglų kalbos, aritmetikos, knygvėdytės, pilietybės ir daug kitų dalykų gali lengvai ir greitai išmokti pagal naują būdą mokini-mo Leveskio Mokykloje klesose ir per laiškus (correspondence). Pla-tesnių paaiškinimų klausk asme-niškai arba laišku. LEVESKIO MOKYKLA, Prirengiamoji ir Prekybos 3301 S. Halsted St., Chicago, Ill. (kamp. 33-čios gatvės, 2-ros lubos)

Praktiškos Automobilų Instrukcijos

Yra svarbu del automobilii me-chanikų ir šoferių. Ateikite pasi-rengę pradėti. Pagal musų naują sistemą ir asmeniską prižiūrėjimą jus išmoksite į keles savaites, kaip atlikti didelius darbus. Darbas kol jus mokinsit